

til det her spørgsmål, men holdt en dør åben, sagde, at det ikke var et ganske usagligt fundet forslag. Man anerkendte, at der var en vis saglighed knyttet til det, og det er jeg glad for.

Kl. 17.25

Jeg tror sådan set, at hvis vi i fællesskab, som hr. Knud Erik Kirkegaard betonedede det meget kraftigt, tager fat i det med sagligheden, får formidlet, at ønsket her er at skabe et robust tilsyn og intet andet, så bør det være muligt at demontere myten om, at der hermed er taget hul på, eller at det er en forsmag på en ganske bestemt struktur i kølvandet på Strukturkommissionens arbejde.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

## Afstemning

### Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

**13) Første behandling af lovforslag nr. L 187: Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner, lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme og lov om social service. (Indførelse af udligningstillæg, omlægning af refusionsordningen vedr. grundtakstmodellen og andre justeringer i kommunernes finansiering).**

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).  
(Fremsat 13/3 2003).

Lovforslaget sættes til forhandling.

## Forhandling

### Marianne Pedersen (V):

Lovforslaget omhandler en ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.

Lovforslaget indebærer, at tre midlertidige overgangsordninger videreføres. Det er overgangsordninger vedrørende den vidtgående specialundervisning, midlertidige særtilskud som følge af refusionsomlægninger på specifikke områder inden for den sociale service og kompensation for kommunernes tab på 12-procent-grundskyldsloftet for landbrugsejendomme m.v.

Lovforslaget er første fase af en kommunal udligningsreform, og lovforslaget har virkning fra den 1. januar 2004. Anden fase, en langsigtet og samlet ændring af tilskuds- og udligningssystemet, skal koordineres med forslag, som Strukturkommissionen kommer med i forbindelse med deres rapport om, hvorledes den offentlige struktur fremover mest hensigtsmæssigt kan organiseres.

Finansieringsudvalget, hvor de kommunale parter er repræsenteret, har i enighed ultimo januar 2003 fremlagt en række anbefalinger til, hvorledes der kan videreføres ordninger til erstatning for de midlertidige ordninger, der har været. Finansieringen er så efterfølgende besluttet.

Vedrørende grundtakstmodellen fastholdes de tidligere incitament, hvor kommunerne afholder den fulde udgift under grundtakstniveauet. Hensigten med dette er fortsat, at kommunerne skal have det fulde økonomiske ansvar for de foranstaltninger, de etablerer, op til loftet. Med lovforslaget fastfrysers tilskuddet på 2002-niveauet tillagt satsreguleringsprocenten. Herudover videreføres puljen på 140 mio. kr. til kommuner, der sandsynliggør et særligt behov i forhold til tidligere.

De øvrige midlertidige overgangsordninger videreføres også i overensstemmelse med aftalen om de nødvendige tilpasninger i tilskuds- og udligningssystemet, indtil der gennemføres en reform af udligningssystemet.

Med lovforslaget indføres et udligningstillæg. Udligningstillægget udgør 400 mio. kr. og finansieres af bloktilskuddet. Udligningstillægget vil blive fordelt efter faste kriterier, som er kendt på forhånd, og det vil give en større forudsigtelighed og budgetsikkerhed i kommunerne. Udligningstillægget bliver i 2004 46,1 mio. kr. større end de tidligere sammenlignelige tilskud, altså i alt 400 mio. kr. Udligningssystemets formål er jo at sikre en vis balance kommunerne imellem og tilgodese de mest udsatte kommuner. Den mellemkommunale omfordeling sker

ved, at udligningstillægget forøges mod en nedsættelse af bloktilskuddet.

Jeg har noteret mig indsigelserne fra KL. Jeg vil gøre opmærksom på, at regeringen og KL indgår aftale om kommunernes samlede økonomi og størrelsen af det samlede bloktilskud én gang om året. Disse aftaler har til formål at skabe balance i kommunernes økonomi på baggrund af forudsatte udgifter og skønnede indtægter. Forhandlingen for 2004 er endnu ikke begyndt i dette organ.

Endelig indeholder lovforslaget en pulje til vanskeligt stillede kommuner på 100 mio. kr. Hovedparten af disse penge fordeles efter ansøgning.

Vi anbefaler lovforslaget.

(Kort bemærkning).

**Arne Toft (S):**

Ser fru Marianne Pedersen ikke et problem i, at den aftale, der er indgået med Kommunernes Landsforening, ikke bliver overholdt? Vi får ingen udligningsreform pr. 1. januar 2004, som ministeren har lovet. I stedet for bliver der i høj grad tale om videreførelse af nogle puljer, som nogle kommuner får glæde af, og som andre kommuner ikke får glæde af. Er det ikke et problem, når man indgår en aftale, at den så kun skal overholdes af en af parterne? Er det ikke også den anden part, som har pligt til at overholde aftalen?

KL 17.30

(Kort bemærkning).

**Line Barfod (EL):**

Ud over problemet, som hr. Arne Toft er inde på, med at regeringen og Dansk Folkeparti på den ene side straffer amter og også truer med at straffe kommuner, der ikke vil overholde indgåede kommuneaftaler, og at man her på den anden side ikke selv overholder aftalen, så er der også hele spørgsmålet om, hvor mange kommuner der har behov for en udligningsreform.

Jeg forstår simpelt hen ikke argumentet, at man i denne forbindelse skal afvente Strukturkommissionen, for uanset om Strukturkommissionen måtte ende med at nå frem til, at man skal indrette antallet af kommuner anderledes osv., så vil der jo fortsat være behov for, at der er en vis udligning mellem forskellige kommuner, og det kunne man jo godt få fastlagt nogle principper for. Derfor forstår jeg simpelt hen ikke, at man ikke får udarbejdet en ordentlig udligningsreform

i stedet for at komme med den ene lappeløsning efter den anden, der ikke reelt afhjælper de problemer, der er.

(Kort bemærkning).

**Marianne Pedersen (V):**

Til hr. Arne Toft med hensyn til udskydelse af udligningsreformen: Det har vi diskuteret gentagne gange. Ministeren har også været i samråd i Kommunaludvalget, hvor han på glimrende vis har redegjort for, hvorfor man har udskudt den reform. Udskydelsen er jo sket, efter at det blev besluttet, at denne her reform skulle træde i kraft pr. 1. januar 2004, og udskydelsen havde baggrund i, at Strukturkommissionen er nedsat.

Strukturkommissionens nedsættelse og de beslutninger, vi skal træffe efterfølgende, vil muligvis få vidtgående følger inden for amter og kommuner, og derfor har man vægtet, at det er vigtigere, at man får Strukturkommissionens udtalelser på bordet inden udligningsreformen.

Med hensyn til, som fru Line Barfod var inde på, at vi ikke overholder nogle aftaler, så kan det samme svar som til hr. Arne Toft gøre sig gældende.

Derudover vil jeg gerne sige: Det er jo ikke hensigtsmæssigt at ændre nogen udligningsform i tide og utide. Den blev ændret i 1995. Det skete også i henholdsvis 1994 og 1997. Man generer kommunerne voldsomt, hvis man ændrer udligningsformerne alt for ofte. Kommunernes skal have en mulighed for at tilrettelægge deres økonomi, således at der er en langsigtet plan også for kommunernes vedkommende.

(Kort bemærkning).

**Arne Toft (S):**

Jeg bliver nødt til at spørge fru Marianne Pedersen igen: Synes fru Marianne Pedersen ikke, det er mærkeligt, at man indgår en aftale med KL i juni måned, og allerede hen over sommeren går snakken om, at man måske skal have en ny kommunalstruktur?

Man sidder som ansvarligt regeringsparti og skriver under på en aftale, vel vidende at den ønsker man slet ikke at føre ud i livet. Man har allerede på det tidspunkt bestemt, at det er alt for besværligt, det er en tabersag, og i stedet for nedsætter man en kommission til at se på en ny kommunalstruktur. Det kan jo ikke passe, at man i de der par måneder lige pludselig får en masse gode og nye ideer. Tror fru Marianne Pedersen selv på det?

(Kort bemærkning).

**Line Barfod (EL):**

Så vidt jeg forstod fru Marianne Pedersens svar til mig, så var begrundelsen for, at man har udsendt udligningsreformen og ikke kommer med den nu, at man vil tage hensyn til kommunerne og ikke kan komme med en udligningsreform i tide og utide.

Men nu er det jo sådan, at kommunerne i årevis har kæmpet for at få en udligningsreform, fordi der er så store problemer med den nuværende ordning, og de var faktisk meget glade for, at de havde fået med ind i kommuneaftalerne, at regeringen lovede at komme med en udligningsreform, der kunne træde i kraft den 1. januar 2004.

Så jeg forstår simpelt hen ikke, at det skulle være hensynet til kommunerne, der gør, at man nu kommer med en række lappeløsninger i stedet for at få løst de reelle problemer, der er. Jeg forstår stadig ikke, hvorfor en strukturkommission, der skal ændre på størrelser af kommuner, er afgørende i forhold til, hvilke principper der skal være for udligning. Det håber jeg fru Marianne Pedersen kan komme med noget opklaring af, for jeg forstår det ikke.

KL 17.35

(Kort bemærkning).

**Kristen Touborg (SF):**

Jeg kan fortsætte, hvor fru Line Barfod slap. Jeg noterede mig, at fru Marianne Pedersen meget nødig ville genere kommunerne med voldsomme ændringer i tide og utide. Det er da interessant.

Kunne fru Marianne Pedersen oplyse, om det er sådan, at Venstre har udtalelser fra et flertal af kommuner, der ønsker, at man ikke skal have den udligningsreform, eller hvad er det, Venstre bygger sin argumentation på? Jeg er med på, at der kan være enkelte kommuner, som gerne ser, at man ikke får udligningsreformen, fordi de tjener tykt på, at den ikke kommer. Det er jeg med på.

Men jeg vil tvivle lidt på, om Venstre kan finde et flertal blandt kommunerne, som ønsker at udsætte udligningsreformen. Men hvis jeg tager fejl og er galt afmarcheret, vil jeg da meget gerne høre det fra Venstres ordfører.

(Kort bemærkning).

**Marianne Pedersen (V):**

Til hr. Arne Toft vil jeg først sige, at den aftale, der blev indgået sidste år med kommunerne,

blev indgået i juni, som det ganske rigtigt er sagt. Efterfølgende blussede en debat op i forhold til den måde, vi organiserer den offentlige forvaltning på, og så besluttede statsministeren, at der skulle nedsættes en kommission, der skulle fremkomme med nogle forskellige forslag til, hvordan vi fremover kunne organisere den offentlige forvaltning.

Da vi indgik aftalen i juni, havde man altså ikke tanke for, at der skulle nedsættes en strukturkommission, der skulle gå ind og se på det offentlige billede.

Så om det er nogen tabersag: Jeg ved ikke, om det er en tabersag, der er større for denne regering, end den var for den socialdemokratiske regering. Det kan jeg ikke forestille mig.

Jeg synes lige, jeg vil præcisere over for fru Line Barfod, at denne regering har et udligningstillæg, og puljen til de særlig vanskeligt stillede kommuner er på 500 mio. kr., som er et noget større beløb end det, man tidligere har givet til de særlig vanskeligt stillede kommuner. I 2002 var man ikke særlig tilfreds i Det skæve Danmark, i de vanskeligt stillede kommuner, med det udligningstillæg, man fik.

Men i dette år, 2003 – det er den aftale, der blev indgået sidste år – har de vanskeligt stillede kommuner udtalt, at de var meget tilfredse med, at man havde så stor en ekstra udligning og en ekstra pulje til de vanskeligt stillede kommuner. Det synes jeg taler meget godt for det.

Så vil jeg sige til hr. Kristen Touborg, der sagde, at nogle kommuner tjener tykt på denne her udligning: Ja, det kan godt være. Det er også meget beklageligt, at den tidligere regering i 1996 indførte den udligning, kommunerne lever efter nu. Der tror jeg også nok, jeg vil tilslutte mig, at den kan være rimelig uretfærdig. Men det er så det, denne her regering har prøvet at ændre på i kraft af de større tillæg, der er lagt i puljerne til udligning, og puljen til særlig vanskeligt stillede kommuner.

**Formanden:**

Fru Line Barfod for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

**Line Barfod (EL):**

Fru Marianne Pedersen argumenterer bl.a. med, at man sidste år fra regeringens side gav et ekstra beløb til de vanskeligt stillede kommuner. Det har jeg svært ved at se som et argument for det her lovforslag, hvor en del af kritikken fra KL jo netop går på, at man skærer ned på det be-

løb, staten vil give til de særlig vanskeligt stillede kommuner. Så den argumentation kan jeg ikke helt se hænger sammen.

Så siger fru Marianne Pedersen, at man har udsendt udligningsreformen, fordi der er sket noget uforudset, nemlig at regeringen har nedsat Strukturkommissionen. Når man ellers har hørt regeringen tale om aftaler, og aftaler skal holdes, så har det jo været fuldstændig ligegyldigt, hvad der skete ude i verden, hvad der skete i Danmark, så skulle aftalerne holdes, og amterne måtte ikke gå ind og f.eks. sikre deres sygehuse, hvis de havde øgede medicinudgifter eller andet. Der skulle aftalerne bare holdes.

Så kan jeg ikke forstå, hvorfor det samme ikke gælder for regeringen. Hvorfor skal regeringen ikke holde sine aftaler? Så kunne man jo have genoptaget forhandlingerne med Kommunernes Landsforening, hvis man mente, der var behov for det.

#### Formanden:

Hr. Arne Toft for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

#### Arne Toft (S):

Fru Marianne Pedersen siger, at de vanskeligt stillede kommuner, altså Det Skæve Danmark, har været tilfreds denne gang. Jeg kan bekræfte, at de kommuner, der har fået penge, har været tilfredse. De, der har fået flest penge, har været mest tilfredse.

Kl. 17.40

Jeg kan også fortælle, at Det Skæve Danmark ikke er tilfreds med, at man har udsendt udligningsreformen. Jeg kan stadig væk ikke forstå, at man kan lave en aftale i juni måned sidste år og allerede i ferien finde ud af, at den vil man godt skrotte, for nu vil man se på en ny kommunalstruktur. Det må man da have vidst. Det kan da ikke passe, at man på så kort tid kan lave det hele om.

Så vil jeg spørge fru Marianne Pedersen, som også den forrige taler spurgte: Kunne amterne og kommunerne lave deres aftale om? Var det ikke også rimeligt, når regeringen kan?

(Kort bemærkning).

#### Kristen Touborg (SF):

Fru Marianne Pedersen argumenterer over for ministerens løftebrud på den måde, at man overhovedet ikke havde haft en tanke om, da

man afgav løftet, at der skulle nedsættes en strukturkommission.

Jamen det får jo en til at tænke og spørge fru Marianne Pedersen: Betyder det så, at hvis Vestsjællands Amt overhovedet ikke havde haft en tanke om at hæve skatteprocenten, ville det så være i orden? Var det så o.k., for de var jo i god tro, og de havde overhovedet ikke tænkt på at hæve skatteprocenten? Ville det have betydet, at hvis de havde argumenteret sådan, så var de sluppet for de kollektive sanktioner, de nu har været udsat for?

(Kort bemærkning).

#### Marianne Pedersen (V):

Jeg vil starte bagfra med hr. Kristen Touborg: Jeg synes, det var noget forfærdeligt vås, hr. Kristen Touborg sagde om amterne, der ikke havde haft tanker om at hæve skatteprocenten, og så gør de det alligevel. Det kan overhovedet ikke sammenlignes med det, vi står og taler om her i dag, og det er i øvrigt slet ikke det, der er til diskussion i dag.

Så vil jeg sige til fru Line Barfod: Jeg forstår ikke, at reaktionen er så voldsom i forhold til, at vi nu indfører dette her, som er en begyndelse på en udligningsreform. Så burde fru Line Barfod da klappe i sine hænder og sige: Det er fint, for nu starter vi på den udligningsreform, som i den grad bliver efterlyst.

En udligningsreform bygger jo ikke på, at der kommer flere penge til de enkelte kommuner. Den bygger på en omfordeling af de eksisterende midler, der findes i ordningen. Så hvorfor ikke være glad for det her og se det som en begyndelse til noget videre?

Lidt det samme til hr. Arne Toft: Jamen vi så ikke i krystalkuglen, at der skulle startes en strukturreform, og at man skulle gå i gang med en større debat om strukturen. Det er jo noget, der udviklede sig hen over sommeren. Jeg tror for øvrigt, at mange har forståelse for, at vi skal se på strukturen. Så det er kommet, efter at man har indgået den her aftale. Det bør der ikke være noget overraskende i for hr. Arne Toft. Der er jo ikke noget, der er statisk.

Kommunerne har, som jeg sagde tidligere, fået et yderligere tilskud, i og med at man nu fordeler 500 mio. kr. til Det Skæve Danmark og til de svagest stillede kommuner. Det tror jeg faktisk de svagest stillede kommuner er yderst tilfredse med.

(Kort bemærkning).

**Ole Stavad (S):**

Det, der jo er interessant med det her forslag, er, om kommunerne og amterne vil være i stand til at levere en ordentlig service til deres borgere med den økonomi, det her efterlader. Derfor handler det jo om ældreomsorg, børnepasning, sygehusene osv.

Jeg vil godt spørge fru Marianne Pedersen, om hun mener, at de meget store problemer, som et stigende antal kommuner har med økonomien for selv at kunne sørge for ordentlig grundlæggende service for deres borgere, bliver løst med det her.

Jeg spørger bl.a. med baggrund i, at regeringen jo sidste år aftalte en kommunaløkonomi, der skulle efterlade mulighed for en vækst på 0,7 pct. Men da det hele var gjort op, havde kommunerne kun haft råd til en vækst på 0,4 pct. Og der var over 100 kommuner, som faktisk kun havde råd til at bruge færre penge, altså en negativ vækst, som man kalder det.

Mener fru Marianne Pedersen, at det her yder noget som helst bidrag til at løse den situation, som er afgørende for de borgere, der skal betjenes af kommunerne?

KL 17.45

(Kort bemærkning).

**Mogens Nørgård Pedersen (KRF):**

Jeg er nødt til at spørge, om det ikke sådan lidt er diskussionen om hønen og ægget, for nu får vi at vide, at det her er en god begyndelse til en udligningsreform, som skal komme. Men var det ikke som udgangspunkt modsat, nemlig at udligningsreformen skulle komme? Så kom den ikke, og så begynder vi nu på nogle lappeløsninger.

(Kort bemærkning).

**Marianne Pedersen (V):**

Til de sidste to talere kan jeg sige det samme, nemlig at de lappeløsninger, som er videreført af nogle overgangsordninger, faktisk er besluttet i Finansieringsudvalget, hvor de to kommunale parter fra henholdsvis KL og Amtsrådsforeningen sidder. Der har man åbenbart været tilfreds nok med, at man viderefører de her overgangsordninger i den form, som de lå i tidligere. Det er der ikke ændret noget ved, så det kan jeg ikke se.

Så igen til det om, hvem der kommer først hønen eller ægget: Det er jo et standende spørgs-

mål, som jeg ikke behøver at gøre rede for her. Det skal være ordene.

Væksten på de 0,7 pct. inden for det offentlige – det er til hr. Ole Stavad – er jo ikke det, vi diskuterer i dag. Vi diskuterer jo ikke, om væksten skal være 0,7 eller 0,5 pct. eller noget andet. Men vi er også godt klar over, at der er nogle kommuner, der med baggrund i den udligningsreform, som vi for øvrigt gennemførte i 1996, ikke har så mange penge til rådighed som andre kommuner.

Det er det, vi har prøvet at afbøde med det her udligningstillæg og med puljen til særlig vanskeligt stillede kommuner, som er hævet væsentligt. Jeg tror, at det vil blive hævet fra 296 mio. kr., som det var i Socialdemokratiets regeringstid, op til de 500 mio. kr., som der bliver lagt op til, at det skal være fremover.

(Kort bemærkning).

**Ole Stavad (S):**

Jeg mener faktisk, at fru Marianne Pedersens svar indeholder så mange forkerte påstande, at det er svært at nå at gendrive dem.

For det første har Finansieringsudvalget fået en bunden opgave, som kommunerne var lodret imod, fordi regeringen løb fra deres aftale.

For det andet: Når det kun lykkedes at udnytte 0,4 pct., var det, fordi der var så mange kommuner, der var så meget i økonomisk nød, at man ikke havde råd til at give borgerne en service, der sikrede et uændret niveau. Der var over 100 kommuner, der måtte gennemføre et lavere niveau. Derfor har det med det her at gøre. Det var vel at mærke inden for den forhøjede ramme for de vanskeligt stillede kommuner, som fru Marianne Pedersen snakker om.

Hvis det her lovforslag bliver vedtaget, starter det med som udgangspunkt at stjæle 161,9 mio. kr. af kommunernes penge.

**Formanden:**

Hr. Kristen Touborg for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

**Kristen Touborg (SF):**

Fru Marianne Pedersen anførte i sit forrige svar, at det var noget vås, jeg sagde. Nu skal man være forsigtig med at stå på Folketingets talerstol og sige noget vås, så jeg vil prøve at konkretisere det.

Hvad var det, fru Marianne Pedersen sagde i det seneste indlæg? Jeg hørte det som et udsagn

om, at KL er tilfreds med den manglende udlig-  
ning. Er det virkelig Venstres ordførers udsagn,  
at KL er tilfreds med, at man ikke får den udlig-  
ningsreform, som man er blevet lovet?

(Kort bemærkning).

**Marianne Pedersen (V):**

Jeg sagde jo netop, at jeg var bekendt med Kom-  
munernes Landsforenings indsigelser. Jeg præ-  
ciserede netop i min ordførertale, at vi godt er  
klar over, hvad Kommunernes Landsforening  
sagde i forhold til det her.

Så vil jeg sige til hr. Ole Stavad, at bloktil-  
skuddets størrelse jo ikke er forhandlet endnu,  
og det er bloktilskuddets størrelse, det kommer  
an på, når vi ser på, hvordan kommunernes en-  
delige økonomi bliver for 2004.

Bloktilskuddets størrelse bliver forhandlet  
her i maj og bliver sandsynligvis og forhåbentlig  
besluttet i juni måned. Så det har vi til gode. Det  
kan da godt være, at kommunerne vil blive til-  
fredse med den aftale, de laver, det ved vi ikke  
noget om endnu, men det var de sidste år, og det  
var de forrige år. De sagde endda på et tids-  
punkt, at de var overmåde tilfredse med den af-  
tale, der blev lavet.

KL 17.50

Vi håber, at vi kommer frem til en aftale mel-  
lem regeringen og KL og Amdsrådsforeningen  
om, at det her skal gælde fra år 2004. Men som  
sagt stjæler vi ikke noget fra kommunerne. Vi  
har bare omlagt det her, så det er bloktilskuddet,  
der kommer til at finansiere det i første omgang.  
Så finder man efterfølgende ud af, hvor stort  
bloktilskuddet skal være.

I og med, at der så voldsomt bliver efterlyst  
en udligningsreform, stiller jeg mig ganske ufor-  
stående over for de indsigelser, der er kommet  
fra Socialdemokratiet.

(Kort bemærkning).

**Ole Stavad (S):**

Jeg tror altså, at fru Marianne Pedersen må hu-  
ske forkert med hensyn til reaktionerne fra  
Kommunernes Landsforening på sidste års af-  
tale. Venstreformanden, Ejgil W. Rasmussen, ud-  
sendte en pressemeddelelse, der bestemt ikke  
signalerede nogen form for tilfredshed.

Jeg tror, at fru Marianne Pedersen forveksler  
det med udtalelsen fra den daværende formand,  
Anker Boye, da han lavede en aftale med den  
daværende finansminister, Pia Gjellerup, hvor  
han udtrykte en særdeles stor tilfredshed med,  
at det var lykkedes at lave en aftale inden for

nogle rammer, som kommunerne mente at det  
var forsvarligt at leve op til.

Det andet, jeg godt vil sige, er: Når man nu si-  
ger fra Venstres side, at det med bloktilskuddet  
afhandler man endeligt i juni måned, og derfor  
kan man ikke mene noget om det her, hvorfor  
starter man så med at fjerne det statstilskud på  
161,9 mio. kr., som kommunerne forhandlede  
sig frem til sidste år? Det skal jo til sidst regule-  
res på bloktilskuddet, siger man, hvorfor så ikke  
bare regulere det dér? Hvorfor starter man med  
at stjæle de kommunale penge og dermed sende  
det signal, at nu skal kommunerne have endnu  
mindre at leve for, og at indenrigsministerens  
økonomiske problemer endnu en gang skal lø-  
ses af kommunerne?

(Kort bemærkning).

**Marianne Pedersen (V):**

Det er jo hr. Ole Stavad, der bliver ved med at si-  
ge, at vi stjæler pengene fra kommunerne. Det  
gør vi ikke. Vi er her startet på en del af den ud-  
ligningsreform, som alle efterlyser. Der er lavet  
en pulje, der er delt i to: en på 400 mio. kr. og en  
på 100 mio. kr. til de vanskeligt stillede kommune-  
r. Derudover skal man efterfølgende forhand-  
le bloktilskuddet generelt. Så der er ikke noget  
med, at nogen stjæler fra nogen her.

Med hensyn til udtalelsen fra KL: KL indgik  
en aftale med regeringen sidste år om økonomi-  
en for 2003. Det er der ingen problemer i. Det  
kan godt være, at de ikke klappede i deres hæn-  
der, men det gjorde dog, at de indgik en aftale  
på samme måde, som Amdsrådsforeningen gjor-  
de det.

**Formanden:**

Så er det hr. Arne Toft som ordfører.

**Arne Toft (S):**

Grunden til, at vi i dag diskuterer dette forslag,  
er, at regeringen ikke har villet overholde sine  
aftaler. Jeg står her med aftalerne om den kom-  
munale økonomi for 2003, og hvis man slår op  
på side 12, som er aftalen mellem KL og regerin-  
gen indgået den 14. juni 2002, kan man læse, at  
på baggrund af Finansieringsudvalgets arbejde  
vil regeringen fremsætte forslag om en udlig-  
ningsreform, der træder i kraft den 1. januar  
2004.

Hvorfor er det så ikke udligningsreformen, vi  
behandler i dag? Hvorfor er det blot lappeløs-  
ninger? Kan regeringen være bekendt at forlan-  
ge, at KL og Amdsrådsforeningen skal overholde

deres del af aftalen, ja, de skal endog straffes, hvis aftalen ikke overholdes, og så bare være ligeglad med deres egen del, nemlig udligningsreformen? Socialdemokratiet mener nej.

Både dette særlige udligningstillæg og ordningen i forbindelse med grundtakstmodellen, som vi behandler i dag, er netop et udtryk for, at regeringen bliver nødt til at finde en løsning på det problem, som den selv har skabt ved at udskyde udligningsreformen.

Jeg vil godt spørge: Hvordan kan regeringen forvente, at KL og Amtsrådsforeningen kan indgå aftaler med regeringen i fremtiden, når regeringen ikke vil overholde aftalerne?

For os at se er den egentlige forklaring på, at regeringen løber fra sine løfter og aftaler med de kommunale partere, at en udligningsreform koliderer med regeringens skattestop. Regeringen har pålagt de kommunale parter en økonomisk spændetrøje, som forhindrer fornuftige og nødvendige reformer. Det bliver en større og større trussel imod det velfærdssamfund, som de fleste danskere ønsker sig, også langt ind i regeringspartierne egen vælgerskare.

KL 17.55

Vender vi os til det konkrete forslag, er det i grove træk en fortsættelse af det, som vi allerede kender i dag, men en fortsættelse af forskellige overgangsordninger. Dog benytter regeringen lige lejligheden til uden nogen form for forudgående forhandlinger med kommunerne at finansiere den del af udligningstillægget over bloktilskuddet, som i år er betalt af staten efter aftale med kommunerne. Endnu en gang er modellen altså at fodre hunden med dens egen hale.

Vi ved godt, at den mellemkommunale udligning er et nulsumsspil mellem kommunerne, men her sniger regeringen en statslig besparelse ind på 161,9 mio. kr., som skal betales af kommunerne. Endnu en gang vælter regeringen altså sine egne problemer over på kommunerne, som får endnu sværere ved at levere en ordentlig service til borgerne. Det virker som tyveri ved højlys dag.

Vi har derudover en række spørgsmål til den måde, hvorpå man vælger at fastlåse beløbene for refusionstilskuddene på 2002-niveau i grundtakstmodellen. Hvor store skævheder vil det indebære for kommunerne, hvis vi ser det over de næste 3-5 år, indtil en egentlig udligningsreform kan gennemføres? Hvornår forventer regeringen at gennemføre den udligningsreform, som man har lovet kommunerne? Det er

nogle af de centrale spørgsmål, som vi vil forfølge under udvalgsarbejdet.

Hvis Dansk Folkeparti fortsat vil støtte regeringen i dens aftalebrud med kommunerne, skal der under alle omstændigheder findes en løsning, der afbøder løftebruddet, hvis ikke et meget stort antal kommuner skal komme ud i endnu større økonomiske vanskeligheder end dem, regeringens politik allerede har medført.

Socialdemokratiet vil vurdere konsekvenserne af forslaget, når vi kender resultatet af udvalgsarbejdet. Vi vil opfordre regeringen til at vise lydhørhed over for de problemer, som bliver afdækket under udvalgsarbejdet. Under alle omstændigheder er forslaget udtryk for en uacceptabel lappeløsning, som ikke på nogen grundlæggende måde løser de økonomiske problemer i de hårdest trængte kommuner.

(Kort bemærkning).

**Knud Erik Kirkegaard (KF):**

De socialdemokratiske medlemmer af Kommunaludvalget hidser sig op over, at den sidste fase af udligningsreformen bliver udskudt en anelse. Der er et vældigt kissejag, det skal gennemføres, og det skal gennemføres på en ganske bestemt dato.

Vi ved jo alle sammen, at vanskelighederne for en lang række af kommunerne startede med den socialdemokratiske udligningsreform, som blev skabt i 1995 med virkning fra den 1. januar 1996. Den socialdemokratiske ledede regering havde magten i 5 år herefter uden at ændre på de skader, man havde forvoldt med den udligningsreform – 5 år, uden at der skete noget, men nu skal der pludselig være et vældigt kissejag. Er det ikke det, man kalder hykleri?

(Kort bemærkning).

**Poul Nødgaard (DF):**

Jeg havde egentlig ikke tænkt mig at gå ind i nogen diskussion med den socialdemokratiske ordfører, men det, der bringer mig her på talerstolen, var en enkelt bemærkning om, at det lovforslag, der ligger til behandling her i dag, nærmest vil være en katastrofe for de svagt stillede kommuner.

Må jeg lige gøre hr. Arne Toft opmærksom på, at jeg har trukket tallene ud, og nu nævner jeg dem: De svagt stillede kommuner, vi ved så, hvilke vi taler om, fik 131 mio. kr. i 1999, 173 mio. kr. i 2000, 200 mio. kr. i 2001, i 2002 var det 265 mio. kr., og så tog det et ordentligt ryk sidste

år, da den nye regering kom til, hvor vi kom op på 453 mio. kr.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Arne Toft: Hvis man forestillede sig, at vi lagde det her lovforslag i mølposen, hvilken situation ville de kommuner, som forhandlingen her i dag drejer sig om, hvis det er de svagt stillede, være i?

Det vil jeg godt have et svar på. Alternativet er, at man trækker lovforslaget og lader være at gennemføre det, og så vil jeg godt høre, hvilket hyl der kom. Er vi ikke enige om det?

(Kort bemærkning).

**Arne Toft (S):**

Jeg synes, det må være svært både for hr. Knud Erik Kirkegaard og hr. Poul Nødgaard at stå og forsvare, at man bryder en aftale med KL.

Aftalen om udligningsreformen var jo en aftale, som blev indgået af den forrige regering, mens jeg var kommunalrepræsentant, hvor vi stillede efter, at den skulle træde i kraft i 2003. Og det prøvede man, og så blev vi enige om, at det skulle være i 2004. Det bryder man i løbet af en måned. Der ligger problemet, og det er der ingen undskyldning for.

Kl. 18.00

Med hensyn til de svage kommuner: Jeg mener ikke, at jeg sagde de svage kommuner, for jeg tror på, at der bliver betydelig flere svage kommuner, end der har været hidtil. Vi har i Kommunaludvalget, hvor hr. Poul Nødgaard selv er formand, haft folk fra Horsens Kommune inde. Hvis hr. Poul Nødgaard studerer det kompendium, vi fik fra Horsens, kan han se, at Horsens Kommune vil være en af de kommuner, som får store problemer allerede i 2004. Jeg tror også, de gerne havde set, at udligningsreformen var trådt i kraft allerede fra 2004.

(Kort bemærkning).

**Knud Erik Kirkegaard (KF):**

Man må sandelig sige, at der ikke var meget substans i hr. Arne Tofts svar på det spørgsmål, som jeg stillede.

Skal vi ikke lige slå fast fra Folketingets talerstol, at skadevolderen over for de vanskeligt stillede kommuner er hr. Arne Toft. Nu var hr. Arne Toft ganske vist ikke medlem af Folketinget på det tidspunkt, men han repræsenterer i dag Socialdemokratiet, det var den socialdemokratiske indenrigsminister, der var skadevolderen. Man kunne iagttage, hvad der skete, man havde regeringsmagten i 5 år derefter, man gjorde ikke en

pind for at rette op på det. Det er den indsats, der er ydet fra hr. Arne Tofts parti.

Jeg kan godt forstå, at hr. Arne Toft med den fortid, hr. Arne Toft har i Det Skæve Danmark, har lidt svært ved at svare på det spørgsmål, som jeg stillede.

(Kort bemærkning).

**Arne Toft (S):**

Jeg har jo siddet mange år i et byråd, og jeg vil godt sige, at dengang vi for mere end 10 år siden havde en borgerlig regering, var det ikke sjovt at være kommune. Det blev noget sjovere, da vi fik en socialdemokratisk regering – ikke tilfredsstillende på nogen måder. Men dengang vi havde den borgerlige regering, var man ude med bøder til kommunerne, hvis ikke de overholdt reglerne.

Vi har altid, mens vi har haft en socialdemokratisk regering, haft stramme krav, men alligevel kunnet få forståelse for det. Så det har ikke hjulpet – heller ikke den her gang – at vi har fået en borgerlig regering. Men at man bare i løbet af en måned kan løbe fra en klokkeklar aftale om en udligningsreform!

Jeg kan frygte, at vi aldrig nogen sinde kommer til at opleve udligningsreformen. Nu får vi måske en ny kommunalreform, så håber jeg da også, at den nye kommunalreform løser problemerne, men jeg har bare det problem med det, at de kommuner, der nu sidder og er helt sikre på, at de sagtens kunne klare den som selvstændige kommuner, aldrig nogen sinde kommer til at bive det, for vi vil aldrig nogen sinde opleve, at de får udligningsreformen, og at man kan se, hvor mange penge man har at gøre med.

**Formanden:**

Hr. Knud Erik Kirkegaard for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

**Knud Erik Kirkegaard (KF):**

Da der skulle lægges budget i kommunerne for 1996, sad jeg som medlem af kommunalbestyrelsen i Aulum-Haderup Kommune, og jeg går ud fra, at hr. Arne Toft sad som kommunalbestyrelsesmedlem, muligvis også som borgmester, i Arden Kommune, og vi kunne konstatere, hvilke negative følger der var af den udligningsreform, som den daværende regering kom med. Det kunne man konstatere i Arden Kommune med garanti, det kunne vi konstatere i Aulum-Hade-



rup Kommune med sikkerhed. Og så påstår hr. Arne Toft, at det skulle være sjovt.

Jeg er helt sikker på, at man ikke kan finde citater fra hr. Arne Toft fra den periode, der gav udtryk for, at der var morskab i at lægge budget for 1996.

(Kort bemærkning).

**Arne Toft (S):**

Jeg tror ikke, jeg nogen sinde har sagt, at det var sjovt at lægge budget. Jeg sagde bare, at det blev sjovere, da vi gik fra en borgerlig regering til en socialdemokratisk regering. Det var ikke sjovt, og 1995-96 var ikke sjovt, det er vi fuldstændig enige i. Men der var så mange andre ting, der vejede det op, f.eks. at ledigheden, som var på 365.000 tidligere, næsten var forsvundet på det tidspunkt.

Der er betydelig flere svage kommuner end de 105, jeg repræsenterede, og derfor er det klart, at beløbet er blevet større, men der er også flere, der kommer til at skulle have glæde af det, det tror jeg på.

**Formanden:**

Så går vi til den næste ordfører, som er hr. Poul Nødgaard.

Kl. 18.05

**Poul Nødgaard (DF):**

Folketinget skulle i dag have været præsenteret for en total udligningsreform, således at kommuner og amter præcis var klar over, hvilke økonomiske forudsætninger de havde fra januar 2004. Det er helt rigtigt, sådan skulle det have været, men den omstændighed, at regeringen nedsatte Strukturkommissionen, har imidlertid medført, at indenrigs- og sundhedsministeren har fundet det betimeligt, at udligningsreformen ligesom kommer i to tempi.

Den første del er så det, vi ser her i dag, og så har jeg lagt mærke til, at der i lovforslaget står helt klart, at den sidste del bliver præsenteret, samtidig med at Strukturkommissionen aflægger sin rapport. Så der bliver sikkert meget travlt de steder, hvor man skal have det op at stå.

Det synes jeg også er meget nødvendigt for de mange kommuner, der nu ikke får den fulde udligningsreform, som de havde ventet. Der synes jeg, det er rimeligt og klart, at man allerede pr. 1. januar 2004 sammen med Strukturkommissionens endelige rapport kan fremlægge sine forslag til, hvordan den øvrige udligning for de

dele, der ikke kommer med her i dag, så skal fungere.

Men jeg vil sige: I store træk kan Dansk Folkeparti tilslutte sig det forslag, som ministeren har fremsat i dag, fordi vi synes, det i grove træk følger den rapport, der er kommet fra Finansieringsudvalget; og det var sådan set det, vi i hvert fald har givet accept til, nemlig at det Finansieringsudvalg måtte arbejde med de her ting, således at vi fik sat skik på de mest vitale dele, som skal gennemføres nu og her.

Jeg vil så samtidig sige, at så længe der er kommuner til, og det vil der formentlig være mange år endnu, er der store forskelle i økonomien i dem, og der er det specielt naturligtvis skatteydernes indkomster, der er genstand for stor forskellighed.

Af den grund og af mange andre årsager er der behov for – det tror jeg ikke at vi i Folketinget er uenige om – en udligning mellem kommunerne. Men jeg vil så samtidig sige til ministeren og til andre interesserede, der hører på det her, at jeg synes, at hele udligningssystemet efterhånden er blevet meget kompliceret; jeg ved ikke, hvor mange ovre i Indenrigsministeriet – måske er der to-tre stykker – der ved helt præcis, hvordan de her dele er skruet sammen. Jeg synes, det er utrolig kompliceret.

Det er jo ikke alene det, vi taler om her i dag, men hele bloktilskudssystemet er og bliver kompliceret. Og jeg tror, at mange kommuner bare tager til takke, når de får at vide: Så meget er det årlige bloktilskud. Jeg ved ikke, i hvor høj grad man i de økonomiske forvaltninger er i stand til at kunne beregne helt ind til benet, om de tal nu også er rigtige.

Men det, vi snakker om her i dag, er jo, at ministeren gerne vil have de her ting til at falde i hak pr. 1. januar 2004, og der synes jeg, det er prisværdigt – og jeg synes, der er kommet for få anerkendende ord – at man så gør det på den måde, at man bevarer status quo i forhold til, hvordan det har været for 2003.

Jeg sagde før, da jeg var på talerstolen – hr. Arne Toft bemærkede desværre ikke, at jeg sagde det – hvordan kurven er gået op, specielt i 2003, hvor der blev tilført 182 mio. kr., således at det er en meget, meget stor stigning, der er sket med hensyn til de kommuner, som er det, der hedder vanskeligt stillede kommuner.

Jeg har også bemærket, at der fortsat, ud over de 400 mio. kr., vil være 100 mio. kr. Jeg er ikke klar over, hvilket kriterium det går efter, men jeg må gå ud fra, at når man har valgt en regering

og en minister, må man have tillid til, at de 100 mio. kr. bliver fordelt på en ordentlig måde, således at kommuner, der er i en helt specifik klemme, også bliver hjulpet.

Så synes jeg da også, det er glædeligt at se; at der også er sat midler af til vores amter, således at der er 60 mio. kr. der. Det synes jeg kommer alt for lidt frem – også hvad der er af positive ting i lovforslaget.

Med hensyn til grundtakstproblemet synes jeg, man har fundet en, for at bruge et moderat udtryk, rimelig løsning i lovforslaget her. Det har været et problem, der har været meget stort for mange kommuner, og de særordninger, der er lavet for 2002 og 2003, videreføres nu, og så laver man en ny krølle: fremover lever man op til reglen, at den, der bestiller musikken, også betaler for den, altså stadig væk inden for grundtakstbeløbet, og at amterne betaler det, der ligger ud over.

Jeg synes også, det er værd at notere – det er nok ikke noget, Socialdemokratiet er så begejstret for at høre, men jeg vil nævne det alligevel – at det også bliver videreført, at i de kommuner, der har over 12 i grundskyldpromille, bliver de landbrugsejendomme, gartnerier osv. ikke afkrævet mere end 12 promille, selv om promillen måske er 16 eller 18, og at staten så kompensere det beløb, der ligger ud over 12 promille.

Så alt i alt vil jeg sige, at vi vil prøve at medvirke til den her lovgivning, der ligger her i dag. Og jeg vil da også både appellere til og tro på, at Socialdemokratiet og andre ansvarlige partier vil medvirke. For hvis man forestillede sig – og nu taler jeg altså alvor til de forskellige partier – at det her forslag ikke kom igennem, så ville jeg godt høre det ramaskrig, der så vil komme fra de kommuner, der er berørt, og som ikke får noget som helst fra januar 2004.

Så man skal lige vide, hvad det er man gør – nu truer jeg ikke – inden man trykker på de røde knapper.

Kl. 18.10

(Kort bemærkning).

**Line Barfod (EL):**

Der er jo ikke meget tvivl om, at det er nødvendigt at lave lappeløsninger lige nu. Men grunden til, at man skal lave lappeløsninger, er jo, at man ikke har levet op til den aftale, der er indgået.

Dansk Folkeparti har jo været med til at holde fast i, at det var så vigtigt, at man straffede am-

ter, konkret Vestsjællands Amt, der prioriterede at sikre sygehuse til borgerne frem for til sidste promise at overholde det skattestop, som Dansk Folkeparti og regeringen har dekretet.

Men her mener man altså ikke, at regeringen skal overholde sin aftale. Og det betyder jo så, at der bliver nødt til at blive skåret ned i nogle kommuner, fordi det her forslag jo indebærer, som Kommunernes Landsforening gør opmærksom på, at man fjerner 161 mio. kr. til de særlig vanskeligt stillede kommuner.

Så vil jeg godt høre: Hvad er Dansk Folkepartis svar til de mange ude i kommunerne, der næste år kommer til at opleve, at deres velfærdsydelser bliver skåret ned?

Dansk Folkeparti har jo allerede været med til at skære ved de indgåede budgetforhandlinger. Og vi har fra Enhedslistens side undersøgt, at i knap halvdelen af de kommunalbestyrelser, hvor Dansk Folkeparti sidder, har man været med til at skære ned på de ældre. Er det også det, vi kommer til at se næste år som konsekvens af bl.a. dette forslag?

(Kort bemærkning).

**Ole Stavad (S):**

Inden hr. Poul Nødgaard kom med sine meget stærke alvorsord, ville det jo have været nyttigt, hvis han havde lyttet efter, hvad bl.a. hr. Arne Toft sagde i sin ordførertale.

Der er jo ingen, der har sagt, at det ikke er nødvendigt, men regeringen er løbet fra alt, hvad den har lovet, og har lavet en nødløsning. Problemet er, at der er mere nød i det her, end der er løsning. Det er problemet.

Men det, jeg godt vil spørge hr. Poul Nødgaard efter, er: Hvad er det egentlig, der får Dansk Folkeparti til at holde hånden under regeringens løftebrud? For begrundelsen med strukturreformen er ude i hampen, det har ikke noget med virkeligheden at gøre.

Hvis nu vi forestiller os, at patienten overlever og operationen bliver gennemført med en ny kommunalstruktur, er der så nogen, der forestiller sig, at spændet imellem den mindste og den største kommune bliver større?

I dag er den mindste kommune nede på mellem 2.200 og 2.300 indbyggere, vi har 500.000 i den største. Det vil sige, at en udligningsreform skal kunne fungere inden for det spænd. Det skal den også, hvis der kommer en ny struktur, hvor spændet med al sandsynlighed, hvis der gennemføres sådan en, bliver mindre.

Derfor vil jeg godt høre: Hvorfor holder Dansk Folkeparti på det her punkt hånden under regeringens løftebrud?

(Kort bemærkning).

**Arne Toft (S):**

Jeg kan da godt forstå, at hr. Poul Nødgaard synes, at ordningen ikke er så dårlig endda, for det er jo hr. Poul Nødgaards skyld, at vi ikke får udligningsreformen. Hvis ikke han havde været sikkerhedsnet for regeringen, havde vi jo fået en udligningsreform.

Har hr. Poul Nødgaard det ikke skidt med det, når man ser ude i kommuner og amter, at Dansk Folkepartis medlemmer er med til at skære drastisk ned på skoler, på børnepasning, på ældreplejen, at stå her på talerstolen og sige: Det gør vi ikke i Dansk Folkeparti?

(Kort bemærkning).

**Poul Nødgaard (DF):**

Vi kommer jo noget uden for lovforslagets rammer, men der er jo vide regler for sådan noget her i Folketinget, heldigvis for det.

Jeg vil ganske kort sige til fru Line Barford med hensyn til det indgreb, der blev lavet over for amterne – lad os nu lige være helt ærlige og få den her sag ned på jorden – at der sker det, at der i sommeren sidste år indgås en aftale mellem landets finansminister og indenrigsminister på den ene side og amterne på den anden side, én aftale, en anden aftale med kommunerne; jeg ved ikke, om man skriver den under, man indgår den i hvert fald. Og så går man ud og ser glad ud, og så bliver tv-kameraerne sat på, og så er de kommet i tv-aviserne alle sammen, og så er der indgået en ny aftale.

Kl. 18.15

Så spørger jeg bare mig selv: Hvad er det så, der gør, når sådan en aftale er indgået, og den er krystallklart indgået, at man så begynder efterfølgende, når det ikke lige går, som det skal, fordi et enkelt amt satte skatterne op, at hidse sig op?

Selv kommunerne, som overholdt aftalen, gik sammen med amterne i et angreb på, at man straffede, lavede den der ekspedition – ikke straffede, for man gjorde det, der stod ville ske, hvis ikke aftalen blev overholdt. Jeg forstår det ganske enkelt ikke.

Hr. Ole Stavad siger, at vi holder hånden under. Vi holder ikke hånden under nogen, vi ser rimelig retfærdigt på de her ting. Der sker nogle ting i forbindelse med Strukturkommissionens

arbejde, som gør, at jeg synes, der er en vis fornuft – eller en stor fornuft måske – i, at man gennemfører det her i to tempi, som jeg sagde i min ordførertale.

Og det, vi lægger stemmer til, er, at vi får gennemført denne del, som sikrer, at de svagtstillede kommuner også kan lægge et rimeligt og ordentligt budget for 2004. Det er det, der er hovedtanken for vores medvirken i det her.

Men jeg sagde i min tale, og ministeren nikkede: Der arbejdes allerede nu videre med de resterende dele af udligningsreformen, således at de kan komme rimelig hurtigt efter den 1. januar 2004. Om det så kan få virkning fra 2005 skal jeg ikke udtale mig om, man skal jo være forsigtig med at give løfter, men jeg kunne håbe, det kom meget hurtigt, således at vi fik den sidste del sat på plads.

Jeg synes også, hr. Arne Toft sagde noget om, at jeg var sikkerhedsnet under regeringen. Jamen hvis vi er det i den her sag, så er vi sikkerhedsnet, så siger vi det.

(Kort bemærkning).

**Kristen Touborg (SF):**

Hr. Poul Nødgaard sagde i sin tale næsten undskyldende: Indenrigsministeren har besluttet, at vi skal vente med udligningsreformen. Det får mig til at spørge: Hvad mener Dansk Folkeparti? Er det tilfredsstillende, at indenrigsministeren sådan løber fra det løfte? Finder man, at løftebruddet er acceptabelt?

Vil Dansk Folkeparti dække løftebruddet, eller vil Dansk Folkeparti arbejde for, at man overholder løftet og så finder et alternativt flertal, sådan at man kan indfri de løfter, der er givet undervejs?

(Kort bemærkning).

**Line Barford (EL):**

Nu er det jo mange ting, hr. Poul Nødgaard skal svare på. Det er jeg klar over, og det er nok svært for hr. Poul Nødgaard at skulle forklare, hvorfor det er et aftalebrud, når amterne vælger at sikre sygehusene, hvorimod det ikke er et løftebrud, når regeringen beslutter, at fordi man har nogle, der skal kigge på en kommunal struktur, så kan man ikke samtidig leve op til løftet om at gennemføre en udligningsreform. Men det må hr. Poul Nødgaard jo prøve at forklare sig ud af.

Jeg havde sådan set også et andet spørgsmål: Vil det, vi får gennemført her, og det, at man nu lægger op til fra regeringens side at skære ned på de midler, der er til de særlig vanskeligt stil-

lede kommuner, fjerne de 161 mio. kr., betyde, at borgerne, de ældre ude i kommunerne, igen kan forvente, når der skal forhandles nye budgetter i kommunerne til sommer, at Dansk Folkepartis repræsentanter vil være med til at skære ned, ligesom man gjorde sidste år?

(Kort bemærkning).

**Arne Toft (S):**

To ting til hr. Poul Nødgaard. Der er ikke indgået aftaler omkring skattestop. KL har accepteret, at Folketinget er over Kommunernes Landsforening, og har sagt, at de har hørt alt det, der er sagt om, at man ønsker skattestop, og det arbejder man hen imod; det er ikke en aftale.

Så vil jeg sige: Hr. Poul Nødgaard gjorde meget ud af at fortælle om aftalen med amterne og kommunerne om, at skatten ikke skal stige – den aftale har man ikke, men det arbejder man hen imod. Så spørger jeg: Når nu KL har en aftale med regeringen om, at vi skal have en ny udligningsreform, er det så ikke lige så vigtigt at overholde den aftale som at overholde den anden aftale?

(Kort bemærkning).

**Poul Nødgaard (DF):**

Lige først til hr. Kristen Touborg: Man kan diskutere, om regeringen er løbet fra noget løfte. Det er rigtigt, at der var givet tilsagn om, at der skulle komme en komplet udligningsreform pr. 1. januar 2004. Men der sker jo hele tiden udvikling i et samfund, og den udvikling, der er sket, er, at vi har truffet afgørelse om, at man skal have den her Strukturkommission, og den skal arbejde. Og så er det, man vurderer: Er det nu hensigtsmæssigt at lave den udligningsreform fuldt og helt, når vi står foran at skulle se resultatet af Strukturkommissionens arbejde?

KL 18.20

Og der har vi faktisk følt, at bare vi fik løst de problemer, vi taler om her i dag, således at kommunerne kan komme til at lægge et ordentligt budget også for 2004, så synes vi, det var fint og godt. Så jeg synes ikke, man kan bruge udtrykket, at der er tale om et løftebrud.

Jeg kan ikke bruge meget tid på at stå og diskutere med fru Line Barfod, men jeg vil bare lige gøre opmærksom på, at bl.a. Dansk Folkeparti jo har medvirket til, at man permanent i kommunerne får bevilget 500 mio. kr. til vore ældre, der går ind i en forbedret hjemmehjælp; vi får 800 mio. kr. ekstra til sygehusene som et engangsbeløb. Og der vil jeg gerne sige: Fru Line Barfod

har tidligere støttet en socialdemokratisk ledet regering. Hvorfor løste man ikke nogle af alle de problemer, som den nuværende regering sammen med Dansk Folkeparti på udmærket vis har løst?

Og så vil jeg afslutningsvis sige til hr. Arne Toft: Jeg mener ikke, der er tale om noget aftalebrud – det er sådan lidt det samme svar, som jeg også gav til hr. Touborg – for der er sket nogle ting, som hr. Arne Toft også må erkende gør, at det vil være rimeligt. Og hr. Arne Toft får oplyst her i dag, at allerede pr. 1. januar 2004 vil der formentlig ligge nogle råskitser til, hvordan den øvrige del af udligningssystemet skal se ud.

Så vil jeg gerne gøre opmærksom på, at man jo ikke må tro, at det er staten, der kommer med flere milliarder til sådan et nyt udligningssystem. Der bliver jo tale om flytning af nogle penge mellem nogle kommuner. Nu kan man bare vente til den tid og høre, hvilket skrig og skrald det vil give. For det er jeg helt sikkert på: De, der skal afgive, vil være tossede, gale, vrede, sure, og de, der skal modtage, vil selvfølgelig have en vis glæde over det.

Jeg har for 6-8 år siden oplevet det med nogle småkorrektioner i udligningssystemet, hvor der var 40 borgmestre i samråd herinde i Folketingets Kommunaludvalg, bare fordi man lavede en lille smule om i udligningssystemet.

**Formanden:**

Hr. Arne Toft for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

**Arne Toft (S):**

Nu nærmer vi os da noget af det, som vi kan sige virker som noget af det rigtige. Det bliver ikke let at lave en ny reform med hensyn til udligning. Det bliver ikke let. De, der ikke får noget og skal afgive, vil være utilfredse; de, der får, vil være tilfredse. Der er jo heller ingen, der har sagt, at det bliver let. Det skulle gerne blive mere retfærdigt.

Og så vil jeg gerne anholde hr. Poul Nødgaards bemærkninger om løftebrud. Det er løftebrud, når amterne ikke overholder skattestopet – som de ikke har været med til at godkende, de har bare sagt, at det ønsker man i Folketinget, og så forsøger vi at arbejde hen imod det. Men i aftalen om den kommunale økonomi står der på side 12: På baggrund af Finansieringsudvalgets arbejde vil regeringen fremsætte forslag om en udligningsreform, der træder i kraft 1. januar 2004.

At det ikke er løftebrud, når man ikke overholder det, har jeg søreme svært ved at se.

**Formanden:**

Fru Line Barfod for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

**Line Barfod (EL):**

Hr. Poul Nødgaard mangler stadig at svare på mit spørgsmål om, hvorvidt man ude i kommunerne, også når budgetterne skal forhandles i år, igen vil opleve, at Dansk Folkepartis repræsentanter er med til at skære ned, bl.a. på de ældre, på baggrund af de stramme økonomiske aftaler, som Dansk Folkeparti sikrer, at regeringen lægger for kommuner og amter.

Så spørger hr. Poul Nødgaard: Hvorfor har Enhedslisten ikke sikret, at den tidligere socialdemokratiske regering løste de problemer, der var? Der er mange ting, vi gerne ville havde sikret med den socialdemokratiske regering. Desværre valgte de jævnlig at samarbejde og indgå aftaler med de borgerlige partier i stedet for med venstrefløjen. Hvis man havde valgt at følge de forslag, der kom fra Enhedslisten, tror jeg, at velfærdsproblemerne i kommunerne havde været langt mindre. De var i hvert fald ikke blevet større, som de er blevet med det, som regeringen og Dansk Folkeparti har gennemført. For den halve milliard kroner til ældrepleje, som hr. Poul Nødgaard talte om, har jo ført til langt større problemer ude i kommunerne og til, at man har måttet skære ned på hjemmehjælpen for at leve op til de store bureaukratikrav, der er blevet stillet.

(Kort bemærkning).

**Kristen Touborg (SF):**

Hr. Poul Nødgaard sagde i sin ordførertale, at han var glad for, at grundtakstmodellen nu kunne føres videre, og at man havde fundet en rimelig pæn balance i den situation, vi nu er i.

Kl. 18.25

Nu er man i Dansk Folkeparti altid meget hurtig til at anføre, at man sætter meget stor pris på velfærd. Det får mig til at spørge hr. Poul Nødgaard: Finder Dansk Folkeparti ikke, at der er væsentlige velfærdsproblemer i grundtakstmodellen? Finder Dansk Folkeparti ikke, at det var klogere at få taget grundlæggende fat på hele det projekt? Finder Dansk Folkeparti ikke, at det er en meget bureaukratisk model, vi har? Og at udsatte grupper har stort behov for hjælp,

en hjælp, de ikke får? Og at hele modellen i det hele taget fungerer ret dårligt?

(Kort bemærkning).

**Poul Nødgaard (DF):**

Jeg vil tillade mig at starte bagfra, så er jeg i hvert fald sikker på, at jeg når at få hr. Touborg med.

Hvis hr. Touborg hørte efter, hvad jeg sagde i min ordførertale om det med grundtakstmodellen, så sagde jeg, at det, der nu er lavet, lægger op til 2004, det skal vi nok prøve at køre for det år. Men jeg er lidt enig i, at det er et meget kompliceret system. Og at det er lappeværk, er jeg heller ikke uenig i, så det kan godt være, at vi, når vi skal lave den samlede udligningsreform, skal se på hele det grundtakstsystem, al den flytten penge mellem amter og kommuner, og nogle gange skal staten også bidrage. Det er meget, meget bureaukratisk, og det er jo så en lille imødekommelse af hr. Touborgs synspunkt.

Til fru Line Barfod ganske kort: Jeg har godt set den hetz, Enhedslisten har ført mod Dansk Folkeparti. Vi ønsker ikke at føre en lignende hetz mod meget af det vanvid, som Enhedslisten foretager sig. Jeg vil bare sige, at vores byrådsmedlemmer har gjort det så godt, de har kunnet, og jeg vil sige, at mange af de ting, som Enhedslisten bragte frem om Dansk Folkeparti både her og der og også fik solgt til en enkelt tv-avis – jeg ved ikke, om man har nogle forbindelser dertil – jo er det pure opspind. Vi kan tilbagevise stort set alle eksemplerne, og så kan fru Line Barfod ryste på hovedet, om hun vil, men det er i hvert fald en kendsgerning.

Jeg var egentlig glad for, at hr. Arne Toft sagde – så kan vi i hvert fald blive enige om noget – at når den endelige udligningsreform kommer, skal vi have et mere retfærdigt system. Jeg tror faktisk, der er nogle kommuner, der godt kan aflevere noget til nogle andre, og jeg går også ud fra, at med de ord, hr. Arne Toft brugte, er vi enige om, at når den endelige udligningsreform kommer, er det en udligningsreform, hvor man bare flytter rundt med penge. Der er altså ikke tale om, at staten skal bidrage med et vist antal milliarder for at få udligningssystemet til at hænge sammen.

Det er dér, vanskelighederne vil opstå til sin tid, men så håber jeg, vi konstruktivt vil arbejde sammen om det og måske endda skulder ved skulder gennemføre det endelige udligningssystem, når det kommer. Det kunne jo også godt være, man fandt på at trykke på de grønne

knapper for det her forslag, når nu man får sovet lidt på det.

(Kort bemærkning).

**Ole Stavad (S):**

Hr. Poul Nødgaard sagde i sit foregående svar, at han synes, det er fornuftigt at gennemføre reformen i to tempi. Der vil jeg godt spørge hr. Nødgaard: Hvor ligger reformen her? Hvis vi nu tager 2003, som jo er det år, vi er i, hvor er så det nye her? Det er bare en videreførelse, og så skrives det ind i loven, for ellers ville ordningen løbe ud.

Den største enkeltændring, der er her, er, at staten tager 161,9 mio. kr. af de penge, som den har givet kommunerne i 2003, dem får man ikke i 2004. Og det er vel at mærke under de regler, et voldsomt stort antal medlemmer af Dansk Folkeparti har deltaget i nedskæringer over for de ældre ude i kommunerne. Jeg er enig med hr. Poul Nødgaard i, at de har gjort det så godt, de har kunnet inden for de rammer, de har fået mulighed for. Og jeg mistænker heller ikke Dansk Folkepartis medlemmer i kommunerne for at synes, at det var sjovt. Men med de regler, som hr. Poul Nødgaard har bakket regeringen op i at give kommunerne, så har de ikke kunnet gøre det bedre. Og det er dem, hr. Poul Nødgaard vil føre videre. Hvorfor?

(Kort bemærkning).

**Poul Nødgaard (DF):**

Nu kan vi nok snart slutte den her debat omkring de her ting, for jeg synes, det ligesom er march på stedet.

Jeg har sagt det så mange gange, og nu må det efterhånden også gå ind på lystavlen hos hr. Ole Stavad. Når jeg sagde, at den gennemføres i to tempi, er det, fordi vi er nødt til, når den ikke kan komme i sit fulde omfang, at lave en løsning pr. januar 2004 for de vitale dele, som betyder noget for en lang række svagt stillede kommuner.

Jeg har spurgt gang på gang og ikke fået noget svar. Hvad ville man gøre, hvis det her lovforslag slet ikke var blevet fremsat? Så havde vi stået i en kaotisk situation, for så vidt angår mange kommuners budgetlægning. Og det er det, vi ikke ønsker, og det er derfor, vi vil tage et medansvar for, at kommunerne kan komme til at lave en fornuftig budgetlægning for 2004.

Kl. 18.30

Jeg synes, at det er et utroligt ansvar, som specielt Socialdemokratiet påtager sig ved at sable det her lovforslag ned, sådan som man faktisk gør i dag, og det er helt urimeligt, når man samtidig får et bindende løfte. Ja, ikke fra mig, jeg skal jo ikke give løfter, men ministerens lovforslag lægger op til, at den resterende del af det her udligningssystem kommer meget hurtigt og senest samtidigt med, at Strukturkommissionen aflægger sin beretning. Kan man så forlange ret meget mere?

Tænk sig, hvis debatten i dag kørte på, at det var udskudt til en uvis fremtid; vi ved ikke noget, vi ved ikke, om vi nogen sinde laver noget, men vi laver mere end det her osv. Det er slet ikke det, vi taler om. Vi taler om, at det udligningssystem skal op at stå. En del af det kommer så bare med en lille smule forsinkelse. Det synes jeg altså ikke er noget, der bør forstyrre nattesøvnen.

**Formanden:**

Hr. Ole Stavad for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

**Ole Stavad (S):**

Jeg tror sådan set hellere, at jeg vil have et bindende løfte fra hr. Poul Nødgaard end fra ministeren. Sammen med Kommunernes Landsforening giver jeg ikke noget for det på det her område, for ministeren løber jo bare fra det. Så det, at ministeren siger, at der ligger et eller andet løfte om noget, som ministeren er løbet fra mere end én gang, er der sådan set ikke meget sjov i.

Det centrale er, at når ministeren kan løbe fra det, og når ministeren kan vælge fuldstændig at se bort fra det, han har givet tilsagn om, så vi kunne få en bedre udligning ude i kommunerne, skyldes det en eneste ting, nemlig at hr. Poul Nødgaard og Dansk Folkeparti har bakket ministeren op i løftebruddet. Hvis hr. Poul Nødgaard sammen med resten af Folketinget den dag, hvor vi havde forespørgslen her i Folketinget, havde stemt sammen med os andre, ville ministeren ikke kunne løbe fra det, han havde lovet.

Så skal jeg bare sige til sidst, at vores ordfører, hr. Arne Toft, tydeligt har sagt, at man selvfølgelig er nødt til at finde en løsning på de ulykker, som hr. Poul Nødgaard og ministeren har lavet. Derfor bakker vi også op om, at vi selvfølgelig skal have det her lavet, så det ikke bliver endnu værre. Men problemet er, at det ikke bliver bedre end i 2003. Det bliver lige så skidt.

(Kort bemærkning).

**Poul Nødgaard (DF):**

Jeg går ud fra, at når den her debat slutter på et givet tidspunkt, går landets udmærkede indenrigs- og sundhedsminister på talerstolen, for det er jo lige så meget nogle harske – uberettigede i øvrigt, synes jeg – angreb på ham.

Jeg mener ikke, at regeringen er løbet fra noget. Det er rigtigt, at man er ved at lave en fuld udligningsreform fra januar 2004 – ja, smil bare. Men situationen er den, at der er sket nogle ting, der har gjort, at der måske kunne være en vis fornuft i at dele det op, så vi laver dette i dag og så det andet senere.

Hvis ministeren ikke i lovforslaget havde skrevet ét eneste ord om, at den resterende del ville komme, så synes jeg, at vi havde haft et problem her i dag. Men det er jo ikke sådan, det er i hvert fald ikke mit indtryk – de kan jo selv svare for sig bagefter – at regeringen vil løbe fra, at den her udligningsreform skal laves fuldt og helt.

Det bliver sagt, at vi bakker regeringen og dermed ministeren op i løftebrud, men jeg synes, at det er et stærkt udtryk at bruge, bare fordi man lige udsætter en del af en reform 1 år eller 2, eller hvor meget det nu kan blive, forhåbentlig ikke mere end 1 år. Jeg synes, at ordet løftebrud er sådan et stærkt ord at bruge, men det er selvfølgelig lovligt at bruge det også her fra talerstolen. Jeg synes faktisk, at man ligesom skulle prøve at falde lidt ned på jorden, lade den sunde fornuft råde og lade os få gennemført det her forslag i god ro og orden.

Jeg synes også, at specielt Socialdemokratiet står med et kæmpeproblem, hvis de trykker på de røde knapper til det her forslag, for så har de et forklaringsproblem over for de kommuner, der vil blive ramt, hvis det her lovforslag bliver stemt ned. Det tror jeg bestemt ikke at man skulle ønske sig.

Man kan jo så være glad for, hvis man endelig trykker på de røde knapper ved tredjebehandlingen, at vi trykker på de grønne knapper og dermed sikrer, at kommunerne kan lave et budget for 2004. Det er i hvert fald ikke Socialdemokratiets fortjeneste, at der kan laves et budget, med den optræden, de har her i debatten i dag.

**Formanden:**

Så er det hr. Knud Erik Kirkegaard som ordfører.

**Knud Erik Kirkegaard (KF):**

Juleaften danser vi jo alle sammen med stor glæde omkring juletræet i sikker forventning om de dejlige pakker, vi skal have åbnet efterfølgende, og som vi sikkert alle sammen bliver glade for. Det er jo skønt og dejligt og pragtfuldt.

Kl. 18.35

På tilsvarende vis har jeg nærmest indtryk af, at en række kommunalordførere danser omkring udligningsreformen, og at der i øvrigt er en del kommuner, der med stor glæde også deltagere i denne glædesdans omkring udligningsreformen, tilsyneladende i sikker forvisning om, at når udligningsreformen er fuldt gennemført, er der penge, så er der mange penge og mange flere penge til kommunerne, end der er i forvejen.

Jeg tror, at det er på sin plads at dæmpe forventningspresset en anelse, for vi ved jo godt alle sammen, at der ikke kommer flere penge generelt til kommunerne på grund af en udligningsreform. Der kommer muligvis en anden fordeling af pengene, men man får ikke generelt flere penge. Derfor vil det under alle omstændigheder være relativt marginalt, hvad den enkelte kommune får ud af en udligningsreform. Det synes jeg er på sin plads at fremhæve efter den debat, som vi har haft indtil nu.

Lovforslaget, som ministeren fremsætter her, er så første del af udligningsreformen. Man tager konkret fat på nogle forhold, som der skal tages stilling til i forbindelse med, at der er nogle overgangsordninger, der udløber den 1. januar 2004. Det er bl.a. omkring den vidtgående specialundervisning, omkring grundtaksmodellen, omkring kompensationen for loftet over den kommunale grundskyld. Det er der så fundet nogle gode tekniske løsninger på, som er anbefalet af Finansieringsudvalget, og jeg går ud fra, at det er helt, som det skal være, og vi kan fuldt ud tilslutte os, at man får det på plads med det samme.

Derudover er man inde i problemstillingen om de særligt vanskeligt stillede kommuner, hvor de særlige tilskud, som bliver stillet til rådighed for den kommunetype, nu kommer ind i lidt fastere rammer, så man har større budgetsikkerhed. Det synes vi i Det Konservative Folkeparti er en fornuftig ting at gøre, og det kan vi også fuldstændig bakke op om.

Så alt andet lige mener jeg, selv om der er diskussion om det her, at det, regeringen lægger op til, er fornuftigt.

Det er i øvrigt også fornuftigt, at man ikke gør udligningsreformen færdig nu, for vi ved jo, at der kommer en rapport fra Strukturkommissionen omkring årsskiftet, og hvis man der flytter opgaver fra et forvaltningsled til et andet, medfører det pr. automatik, at der skal ændres i udligningsordningerne. Så det er sund fornuft, regeringen tager i anvendelse ved ikke at gøre arbejdet fuldstændig færdigt allerede nu, men afventer resultatet fra Strukturkommissionen. Det har fuld opbakning fra Det Konservative Folkeparti.

(Kort bemærkning).

**Ole Stavad (S):**

Jeg har kun et lille spørgsmål til hr. Knud Erik Kirkegaard om den såkaldt sunde fornuft, som jeg sådan set har undret mig over.

Man siger, at Finansieringsudvalget, som også hr. Poul Nødgaard har været inde på, skal komme med den endelige reform til december, samtidig med at Strukturkommissionen skal komme med sit udspil. Samtidig argumenterer regeringen og regeringspartierne for, at man er nødt til at udskyde på grund af strukturreformen, så man kan tage hensyn til en eventuel ny struktur.

Hvordan kan det lade sig gøre, når Strukturkommissionen og Finansieringsudvalget skal komme samtidig? Hvordan kan Finansieringsudvalget så tage hensyn til den nye struktur, i og med at Strukturkommissionens kommissorium siger, at man skal komme med forskellige modeller, som vi så derefter politisk kan vælge imellem? Det er en helt reel undren, jeg har over den timing, og hvis hr. Knud Erik Kirkegaard ikke kan svare, vil jeg være helt tilfreds med, at vi afventer ministerens besvarelse.

(Kort bemærkning).

**Knud Erik Kirkegaard (KF):**

Nu sidder jeg jo hverken i Strukturkommissionen eller Finansieringsudvalget, men jeg går ud fra, at der er en eller anden form for link mellem de to arbejdsgrupper, så man kan koordinere tingene. Hvordan det i øvrigt teknisk skal gribes an med hensyn til tidsplanlægning osv., tror jeg, ligesom hr. Ole Stavad, at det vil være klogt at overlade til den ansvarlige minister at svare på.

**Formanden:**

Hr. Kristen Touborg som ordfører.

**Kristen Touborg (SF):**

Lovforslaget her er vel ministerens forsøg på at købe aflad for det løftebrud, han har begået ved at løbe fra tilsagnet, som han gav KL under økonomiforhandlingerne, om en udligningsreform fra den 1. januar 2004.

Uanset hvor mange gange, ministeren og Venstre påstår, at det vil være uhensigtsmæssigt at lave store ændringer, før Strukturkommissionen har talt, ændrer det jo ikke ved, at en række fattige kommuner med rette føler sig snydt af ministerens bortforklaringer. Disse kommuner er virkelig samspilsramt: ingen penge, ingen udligningsreform og ingen skatteforhøjelser.

Jeg vil da godt minde om argumentationen fra det forrige lovforslag, vi behandlede, altså lovforslag nr. L 188, hvor ministeren ikke ville vente på Strukturkommissionen. Et synspunkt, som SF støttede og støtter, men hvorfor skal man så vente her? Tror ministeren ikke, at man ude i de kommuner, som er samspilsramt af regeringens politik, synes, at 1 eller 2 år tidligere, hvor man kunne finde nogle løsninger, ville være rigtig rart i forbindelse med næste budgetlægning?

Men det er måske, fordi det er regeringens hensigt at sulte kommunerne til selv at komme og bede om en strukturreform, fordi man under de her forhold reelt ikke har mulighed for at køre tingene igennem på tilfredsstillende vis? Det er klart en mulighed, som man kan operere med som en af begrundelserne.

Så vil jeg godt lige ind på grundtakstmodellen. Jeg synes, det er deprimerende, at man nu blot kører en linje, som betyder, at kommuner med store sociale problemer fortsat vil tabe, mens andre kommuner vil vinde stort, f.eks. kommuner som Gentofte.

Jeg vil godt minde om, hvad det er, der er grundtakstmodellens problem. Det er vel det mest omfattende bureaukrati, der er set i meget, meget lang tid. Visitationen er gået i stå, opholdsstederne lukker på stribe. Udsatte grupper får ikke den hjælp, de har brug for, og særlig ondsindet har det jo været i Ribe Amt, hvor amtet kun henviser til egne institutioner. Det vil altså sige, at der ingen private opholdssteder er, som kan klare sig.

SF synes, at man skulle afskaffe det her projekt i stedet for at strikke videre på en håbløs model. Det er og bliver en lappeløsning. SF er meget kritisk over for forslaget.



**Formanden:**

Så er det fru Marianne Jelved som ordfører.

**Marianne Jelved (RV):**

Det her er noget af det mest vanskelige, der overhovedet findes. Det er værre end at skulle forholde sig til en ny EU-traktat, i særdeleshed hvis man skulle forklare borgerne, hvad det drejer sig om. Jeg vil forholde mig rimelig stilfærdig i forhold til ministeren i denne sag.

Der er en række elementer i hele finansieringsdelen for kommunerne og udligningsordningerne, som udløber med det her år, og derfor kræver det i sig selv, at man forholder sig til de ændringer.

Med hensyn til grundtakstmodellen er vi åbne over for det, lovforslaget anviser. Vi vil ligesom ved de andre forhold spørge til, hvordan det påvirker kommunerne, men det vil jeg vende tilbage til om lidt.

Så er der overgangsordningen vedrørende loftet på 12 promille. Vi er imod det loft på 12 promille, men vi vil ved at understrege dette og ikke blive taget til indtægt for dette loft muligvis kunne finde på at støtte lovforslaget, selv om det er der, når man vælger at fortsætte kompensationskommune for kommune, for der er jo så mulighed for, at man kan forholde sig til princippet om promilleloftet på et senere tidspunkt.

Så er der spørgsmålet om de vanskeligt stillede kommuner. Og jeg vil sige, at da jeg læste lovforslaget, inden det kom til første behandling, syntes jeg egentlig, det var meget fornuftigt, det, regeringen lagde op til, nemlig at prøve at prioritere på en sådan måde, at der var objektive kriterier for tildeling af de fleste af midlerne, og så have en mere fleksibel pulje til rest. Det synes jeg sådan set stadig væk lyder fornuftigt.

Kl. 18.45

Med hensyn til de 161 mio. kr., der har optaget en del af diskussionen, mener jeg, at det er sket tidligere, at man fra bloktilskudspuljen, som er i størrelsesordenen 24 mia. kr., når det er kommunerne, tager et i sammenligning ret lille beløb, og forhøjer tilskuddet til vanskeligt stillede kommuner. Det mener jeg faktisk at vi har gjort adskillige gange i min tid i Folketinget på forskellig måde, og nogle gange er staten gået ind og har lagt penge oveni. Så det synes jeg ikke der er noget nyt i.

Men når man foretager de ændringer, der er lagt op til i lovforslaget, så er det kolossalt umuligt, jeg kan næsten ikke sige det stærkere, for nogen at gennemskue, hvordan det virker ude i

kommunerne. Derfor forventer jeg også, at man i Kommunaludvalget må stille spørgsmål til ministeren – det vil vi i hvert fald gøre – om at få nogle kørsler, som det hedder, på, hvordan det påvirker de forskellige kommuner.

Disse kørsler, og sådan nogle har jeg været med til at se på adskillige gange, også i den tid, jeg har siddet i regering, er jo det afgørende for, hvordan en finansieringsreform overhovedet kommer til at blive skruet sammen, for man kan faktisk ikke lave en finansieringsreform uden at kende kommunegrænserne. Man kan ikke lave den færdig, før man kender kommunegrænserne, for man kan sidde med nok så meget objektivitet og sund fornuft og sige, at sådan og sådan bør kriterierne og parametrene og vægtningen osv. være, men ingen i dette Folketing vil stemme for en udligningsreform, som giver meget store udsving for bare én kommune. Derfor vil man være nødt til at afprøve de forskellige parametre og vægtninger osv., hvad det nu hedder, inden man gør sit arbejde med en udligningsreform færdigt. Sådan har vi gjort tidligere, og sådan vil man også blive nødt til at gøre det fremefter.

Jeg er positivt overrasket over, at regeringen i bemærkningerne til lovforslaget skriver:

»Den anden fase af udvalgets arbejde, som skal indeholde vurderinger og anbefalinger vedrørende en langsigtet reform af systemet, skal afsluttes ved udgangen af 2003.«

Det betragter jeg som, og det har jeg læst som, en forberedelse af en egentlig finansieringsreform, således at man er på omgangshøjde, om jeg så må sige, når Folketinget er færdigt med sit arbejde med at bestemme, hvordan kommunegrænserne og amtsgrænserne, og hvad det nu er, skal trækkes.

Jeg mener simpelt hen ikke, at man kan gøre det på nogen anden måde, og jeg tror ikke på, at Folketinget kunne finde på at stemme for en udligningsreform, hvor man ikke vidste, hvilke konsekvenser der var. Vi ville i hvert fald ikke i Det Radikale Venstre.

Så vi er principielt tilfredse, men vi vil meget gerne bede om nogle kørsler, der viser, hvordan det forslag, der ligger i lovforslaget, påvirker byrdefordelingen imellem kommunerne. Det er det afgørende for os.

(Kort bemærkning).

**Ole Stavad (S):**

Jeg mener faktisk, at Finansieringsudvalget i sin betænkning, eller hvad det hedder, også har af-

leveret en meget grundig kommune for kommune-opgørelse over, hvordan puljen for vanskeligt stillede kommuner kommer til at blive fordelt med dette forslag, så det mener jeg ikke er noget stort problem.

Jeg er også enig med fru Marianne Jelved i, at når nu man har valgt at løbe fra det, man har lovet, så er dette jo en nødvendighed.

Fru Marianne Jelved siger, at hun ikke mener, det er nyt, at man tager pengene fra bloktilskuddet til vanskeligt stillede kommuner, og det er jeg sådan set enig i, men mig bekendt er det altid sket ved de forhandlinger, der har været ført mellem kommunerne og den til enhver tid siddende regering. I hvert fald er jeg overbevist om, at i de forhandlinger, fru Marianne Jelved og jeg i fællesskab har deltaget i med kommunerne, har puljen til vanskeligt stillede kommuner været et forhandlingstema.

Det var det også sidste år med den nuværende regering, hvor man aftalte, at staten skulle yde det bidrag, men hvor man nu fjerner det uden forhandling. Synes fru Marianne Jelved ikke, det er et forkert signal at sende til de kommunale parter?

Kl. 18.50

(Kort bemærkning).

**Marianne Jelved (RV):**

Jo, det kan man mene det er. Men det er jo regeringen, der har et ansvar. Jeg mener altså ikke, og det har jeg aldrig ment, at det er Folketinget, der skal pålægge regeringen at gøre bestemte ting i forbindelse med en forhandlingssituation i kommunerne. Det har vi aldrig ment i Det Radikale Venstre at Folketinget skulle blande sig i, det er regeringens ansvar. Og regeringen har jo et udestående, den har mange udestående med kommunerne, når forhandlingerne starter.

Jeg kunne da også godt have ønsket mig, at denne del af det havde været afklaret med Kommunernes Landsforening, men jeg ved til gengæld også, hvor uhyre vanskeligt det er at forhandle med kommunerne.

Jeg går ud fra, at når regeringen har valgt at gøre, som den har gjort, så er det for at få kørslerne til at se nogenlunde rimelige ud, og så er der et udestående til kommunalforhandlingerne mellem KL og regeringen, og det går jeg ud fra at regeringen håndterer. Men jeg har på nuværende tidspunkt taget et vist forbehold, for jeg vil se, hvordan de kørsler virker.

Det er jo ikke kun i forbindelse med de vanskeligt stillede kommuner, det er den samlede

lov, der ligger på bordet, der har konsekvenser for byrdefordelingen mellem kommunerne, og det vil jeg som sagt interessere mig for.

(Kort bemærkning).

**Ole Stavad (S):**

Jeg mener stadig væk ikke, at dette ændrer noget i den samlede byrdefordeling, for det eneste, der jo ligger i dette lovforslag, er enkelt sagt, at man fortsætter det samme system, som vi kender det i 2003 for de forskellige særordninger, ud over 2003, fordi en række af de forskellige ordninger udløber.

Jeg er også enig med fru Marianne Jelved i, at Folketinget ikke kan sidde som forhandlingspart i forhold til KL. Vi må forholde os til det resultat, regeringen kommer med, når der foreligger et forhandlingsresultat. Det er jo heller ikke det, vi diskuterer her.

Det, vi diskuterer her, er, at regeringen vælger uden om forhandlingsmodellen, som jeg også tror, at fru Marianne Jelved synes, det er meget vigtigt at værne om, hvis det skal kunne fungere. Og at man vælger dette er et unødvendigt slag imod forhandlingsmodellen, fordi man jo under alle omstændigheder til sidst skal diskutere, hvad bloktilskuddet skal være. Det er alene det, forhandlingerne kommer til at handle om.

Derfor ligger der et urimeligt signal i forhold til at finde forhandlingsløsninger med de kommunale parter. Og det har jeg nu altid forstået at fru Marianne Jelved og jeg har været enige om.

(Kort bemærkning).

**Marianne Jelved (RV):**

Jo, men det fratager hverken en regering eller et Folketing retten til at lovgive. Og når vi har lovgivet, så er det nogle gange ordnet ved DUT forinden, altså aftalt med kommunen, hvad det koster og andre gange er der andre typer udeståender, som indgår i et langt, langt regnestykke, som man sidder og prøver at få til at gå op, og så går forhandlingerne i gang.

Så jeg har meget svært ved at hidse mig voldsomt op, det må jeg indrømme. Jeg går ud fra, at der er en rimelig forklaring, det kan vi spørge om, og så kan vi se, om jeg ved svarene bliver lige så vred, som andre ordførere har været.

Men jeg mener ikke, at der er noget grundlæggende nyt i, at der sker ændringer via lovgivningen, som indgår i grundlaget for forhandlinger med kommunerne hvert år.

**Formanden:**

Så går vi til den næste ordfører, som er fru Line Barfod.

**Line Barfod (EL):**

Vi har jo i debatten været en del inde på det her forhold, at der er tale om et brud fra regeringen, bakket op af Dansk Folkeparti, på den aftale, der var indgået om, at der skulle komme en udligningsreform, der kunne træde i kraft 1. januar 2004.

Kl. 18.55

Indimellem i debatten har det lydt, som om det var en naturkatastrofe, eller at nogen i udlandet havde truffet en beslutning eller sådan noget, som nødvendiggjorde, at regeringen var nødt til at løbe fra sit løfte.

Men det er jo regeringen selv, der har besluttet, at der skulle nedsættes en strukturkommission og som ikke har villet indgå i arbejdet med at få en udligningsreform. Problemet med blot at udskyde udligningsreformen er jo, at hvis man skal vente, til alle stregerne er trukket, er det ikke i 2005, vi kommer til at få en udligningsreform, så går der endnu flere år, og der er faktisk et stort behov ude i kommunerne for den udligningsreform.

Dertil kommer hele problemet med, at man reducerer puljen til de særlig vanskeligt stillede kommuner med 161 mio. kr. i en situation, hvor der tværtimod var behov for flere penge ude i kommunerne.

Vi har kunnet se, hvordan der er skåret ned på en lang række velfærdsområder ude i kommunerne, og hvordan servicen til borgerne forringes med de stramme økonomiske rammer, der er. Så der er behov for flere penge, flere penge til de stigende udgifter til medicin, til skoler, til daginstitutioner, til ældre osv.

Det, man gennemfører her, er, at man laver nogle lappeløsninger, hvor man forlænger de overgangsordninger, der er. Man gør det oven i købet på en sådan måde, at det bliver ældre og ældre tal, der kommer til at ligge til grund for udligningen mellem kommunerne. F.eks. vil man bruge tallet for anbragte børn fra pr. december 2001, tallet for børn og unge i særlige dag- og klubtilbud og familier i døgnophold fra pr. 31. december 2000. Man vil bruge antallet af elever i vidtgående specialundervisning i 1998 som grundlag for udligningen mellem kommunerne.

Jo ældre tal, man bruger som grundlag for udligningen, jo mere uretfærdigt vil det være

mellem de forskellige kommuner, for der kan være sket store ændringer.

De familier, der har haft problemer, som har udløst dette tilskud, har måske for længst og forhåbentlig ikke de problemer længere, eller de kan være flyttet til en anden kommune. Denne nye kommune, de er flyttet til, får så ikke det tilskud, den ellers burde have haft til de udgifter, fordi det er baseret på forældede tal. Det gør jo, at man forøger problemerne i mange af kommunerne.

En af grundene til, at der er så store problemer, er jo også, at der desværre kommer flere på overførselsindkomster i nogle kommuner. Der har vi fra Enhedslistens side fremsat et forslag, som ikke har været til første behandling endnu, om fuld statsrefusion for overførselsindkomsterne. Det ville kunne betyde, at borgerne ikke kommer i klemme i kommunernes kassetænkning om, hvor meget de får i refusion i de forskellige ordninger, og det ville samtidig også kunne have betydning for udligningen mellem kommunerne.

Med det, der ligger her, løser man overhovedet ikke nogen problemer, man forstærker bare de store forskelle og problemer, der er mellem kommunerne. Dette gælder også i forhold til grundtakstmodellen, som også har været inddraget i debatten, og som jo giver store problemer og betyder, at en del børn og andre med sociale problemer ikke får den hjælp, de skal have, ikke kommer på de særlige institutioner og opholdssteder, de har behov for, fordi kommuner og amter mere ser på, hvor de kan få de forskellige tilskud.

Nogle amter som Ribe Amt beslutter, at de kun går efter, hvad der er bedst for amtskassen og ikke efter, hvilke behov borgeren har. Den type problemer burde vi gå ind at se på, hvordan vi løser, i stedet for at lave lappeløsninger og overgangsløsninger, som regeringen og Dansk Folkeparti lægger op til med det her forslag, som bare vil forstærke de problemer, der er ude i kommunerne.

Så Enhedslisten kan ikke støtte dette forslag.

**Mogens Nørgård Pedersen (KRF):**

Jeg vil mene, at forslaget her er et skridt i den rigtige retning, om end et meget, meget lille skridt. Vi havde fra Kristeligt Folkepartis side gerne set et forslag, der var noget mere vidtgående, men det kommer forhåbentlig med anden fase og koordineringen af resultatet af Strukturkommissionens arbejde.

Vi kan således støtte ideen om at indføre et særligt udligningstillæg med den budgetsikkerhed, det forhåbentlig vil give de vanskeligt stillede kommuner i forhold til de mere uberegnelige særtilskud som p.t. eksisterer. Vi finder det vigtigt, at kommunerne kan gennemskue fordelingen, og det tror vi det kan være med til at rette op på.

Vi kan også som udgangspunkt støtte, at den midlertidige refusionsordning afløses af et fast årligt tilskud til kommunerne, ligesom vi er positive over for de andre delelementer i forslaget.

Kl. 19.00

Vi har dog en væsentlig hurdle for at kunne støtte det her forslag helhjertet, og det er, at vi mangler lidt mere uddybende regionale konsekvensvurderinger af forslaget. Vi så gerne, at der blev sat lidt tal på, hvad indførelsen af et udligningstillæg og en kompensationsordning i forbindelse med 12-promille-loftet for produktionsjord får af økonomiske konsekvenser, også i yderområderne. Vi håber, at ministeren under udvalgsarbejdet kan uddybe det forhold.

#### Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Må jeg ikke først og fremmest rette en tak til ordførerne fra Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre, for det, jeg lyttede mig frem til, er en opbakning til lovforslaget, for så vidt angår de sidste, nemlig Det Radikale Venstre, naturligvis med den modifikation, at der skal foretages kørsler, man skal sætte sig ind i det, men altså en principiel opbakning til den måde, sagen her er håndteret på.

Jeg har siddet og lyttet til debatten nu snart i lang tid og egentlig også overvejet ved flere lejligheder, om man skulle tage ordet, for sjældent har jeg hørt så megen hyklerisk tale.

Når man lytter til det, der bliver sagt, så får man indtrykket af, at ordet udligningsreform er sådan et meget veldefineret begreb, man kan slå op i et leksikon eller en ordbog eller et eller andet opslagsværk, og så kan man få en meget præcis definition på, hvad det er, hvordan effekten er.

For hvis ikke man kan det, bliver det jo også vanskeligt at statuere løftebrud. Altså hvad er det præcis for en berettiget forventning, den enkelte kommune kunne have til udligningsmekanismen den 1. januar 2004? Det svar det blæser jo i vinden, fordi, som hr. Arne Toft også i en af sine egne korte bemærkninger bekræftede det,

så har forventningerne nok peget mange forskellige steder hen.

Det, der er helt afgørende her, er jo, at en udligningsmekanisme pr. definition og i sagens natur må være et nulsumsspil. Hvis nogen skal have noget mere, skal andre give noget mere, og det vil sige, at effekten i forhold til hele den kommunale sektor under ét pr. definition er nul.

Det er også derfor, at i forhold til en vurdering af, om hele den kommunale sektor eller hele den kommunale sektor under ét har overholdt aftaler med regeringen om, at skatterne holdes i ro, eller om andre ting, er denne diskussion her ikke relevant.

Det er klart, at udligningsmekanismen kan have betydning for den enkelte aktørs, altså det enkelte amts, den enkelte kommunes mulighed for at passe ind som en mosaik i et større sammenlagt spil. Men i forhold til spillet under ét er spørgsmålet omkring en udligningsreform i den forstand irrelevant, for der kommer i sagens natur ikke en bøjet femøre mere ind i den kommunale sektor af, at man fordeler ressourcerne anderledes mellem kommunerne. Og det er jo hele essensen i det her.

Med det her lovforslag, som jeg glæder mig over at der er flertal bag, lever regeringen op til det, vi har stillet i udsigt, nemlig en indfasning af en udligningsreform i to faser.

Den første fase indeholder en række justeringer i kommunernes finansiering, som får virkning allerede fra 2004. Den anden fase, den egentlige omkalfatring af udligningssystemet, koordineres med de forslag, som kommer fra Strukturkommissionen. Og jeg kan til fulde bekræfte den udlægning af tidsfølgeplanen, som fru Marianne Jelved ræsonnerede sig frem til.

Lovforslaget indeholder forskellige elementer. Jeg skal ikke gå dybt i dem, for de har jo bl.a. været fremstillet af regeringspartierne ordførere. Men det første element, der er til at få øje på, det er, at der med dette forslag tilføres flere midler til de vanskeligt stillede kommuner. Det er decideret usandt, når flere ordførere her fra talerstolen har påstået det modsatte.

Kl. 19.05

Dette forslag betyder, at der målrettes, afsættes en større pulje end nogen sinde før til de vanskeligt stillede kommuner. Og det klinger simpelt hen hult, når hr. Arne Toft, specielt med hr. Arne Tofts fortid i mente, skoser regeringen for, at vi her gør en målrettet indsats, som langt overgår den, vi har set tidligere. Langt overgår den.

Jeg noterede mig, at hr. Arne Toft i sin daværende egenskab af formand for Det Skæve Danmark i august 2001 udsendte en pressemeddelelse, hvor hr. Arne Toft sagde, og jeg citerer ordret:

»For os at se kunne Indenrigsministeriet lige så godt have ydet tilskud til kommuner med mange rødhårede.«

Det var en karaktergivning af den måde, som den daværende regering håndterede udfordringen med de vanskeligt stillede kommuner på.

Det står i skærende kontrast til formanden for Det Skæve Danmarks reaktion på den måde, den nye regering håndterede samme problemstilling på i august sidste år, hvor formanden for Det Skæve Danmark, Flemming Eskildsen, til Ritzaus Bureau den 21. august udtaler: »Vi har været tilfredse med særordningen i år.«

Der er da kontrast i de ting. Så ligner det altså ikke noget at stille sig herop og nærmest sådan tegne et billede af, at under den daværende tidligere socialdemokratiske regering, som har ansvaret for det udligningsregime, vi lever med nu, var det nærmest paradisiske tilstande.

Når den gamle regering lagde en halvtredser på bordet i forhold til de skæve kommuner, lægger denne regering nu 94 kr. på bordet. Hvor den daværende regering havde en definition af de skæve kommuner og de svage kommuner og de vanskeligt stillede kommuner, der betød, at de penge blev spredt ud, giver vi dem nu mere målrettet, og lovforslaget her lægger op til at forfølge den linje, der blev lagt sidste år.

I 2002, det var dengang med de paradisiske tilstande, hvor hr. Arne Toft var formand for Det Skæve Danmark, var der 13 kommuner, der modtog et særtilskud på over 500 kr. pr. indbygger. I indeværende år er dette tal steget til 44.

Jeg trækker bare de her ting frem, for man kan jo komme med al sin retorik, men på bundlinjen har denne regering lagt en linje, hvor vi i den grad har forsøgt at rette op på den udsultning af de vanskeligt stillede kommuner, som den gamle regering har taget ansvaret for. Det er sådan set i forlængelse af den linje, at vi nu fremlægger forslaget her, som betyder, at vi nu har en særlig ressource på 0,5 mia. kr. Det er mere, end tilfældet var sidste år.

Så bliver der sagt, at vi stjæler. Vi stjæler ikke noget som helst. Altså må jeg ikke lige erindre om, at det, kritikken her går på, er, at vi ikke ud ligner mere. Det er det, jeg kan forstå kritikken går på, nemlig at det ikke er nok, at vi tilvejebringer 0,5 mia. kr. målrettet mod de vanskeligt

stillede kommuner; det skulle egentlig være mere.

Pr. definition er en udligningsreform jo udtryk for, at man flytter penge, og derfor er det da helt oplagt, at den halve milliard kroner, der tilvejebringes som en slags mulighed for at målrette en saltvandsindsprøjtning i forhold til de vanskeligt stillede kommuner, finansieres af kommunerne selv. Sådan må det jo være.

Havde vi gjort det, sådan som jeg kan forstå man gerne vil have det, skulle det jo være endnu mere. Nu tager vi og tørrer et meget tyndt lag smør, vil jeg sige – det kan være, at man i kommunerne ville foretrække margarine, det medgiver jeg så – men et meget tyndt lag margarine eller smør af alle kommuner for at lave en smørkrukke, således at vi har mulighed for at smøre et tykt lag ud dér, hvor det virkelig batter.

Det er det, vi gør, og det gør vi åbent, vi gør det ikke i det skjulte, hvilket står i skærende kontrast til sidst, man kiggede på de her udligningsting, hvor Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, CD, SF og Enhedslisten sad bag lukkede døre og aftalte en mekanisme, og så kom man ned i Folketingssalen med et forslag, og så var det bare sådan. Vi fremlægger det her helt åbent til diskussion.

Kl. 19:10

Spørgsmålet om, hvilke ressourcer der så i øvrigt er i den kommunale sektor, er jo, som flere af regeringsordførerne har været inde på, et spørgsmål, der afklares ved økonomiforhandlingerne. Derfor kan man ikke statuere, at vi tager noget fra nogen.

Jeg gør i øvrigt opmærksom på, at den midlertidige forhøjelse af puljen til de vanskeligt stillede kommuner, som blev aftalt sidste år, netop blev aftalt for år 2003. Det vil sige, at der ikke var nogen aftale om, at staten skulle finansiere det videre end 2003. Det er altså det ene element.

Det andet element er, at vi nu skaber en mekanisme, således at vi kan lade den midlertidige refusionsordning i forbindelse med grundtakstreformen afløse af en ordning, hvor kommunerne modtager et fast årligt tilskud. Det betyder, at der i højere grad bliver sammenhæng mellem ansvar og finansiering, og det betyder sådan set, at intentionerne bag grundtakstreformen, som jo et bredt flertal i Folketinget står bag, nu kan virke i praksis.

For det tredje betyder lovforslaget, at en række midlertidige ordninger, som efter de gældende regler udløber med udgangen af 2003, videreføres for de kommende år. Dermed har vi alt-

så, kan man sige, taget første fase af en helt nødvendig omlægning af udligningssystemet.

Så er vi også blevet bebrejdet i debatten her, at vi ikke tager, kan man sige, skridt to allerede nu, selv om ingen præcis er i stand til at fortælle os, hvor skridt to skulle gå hen.

Men det er altså regeringens opfattelse, at det er uklogt at tage et skridt ud i det uvisse, at det ville være spild af ressourcer at gennemføre en udligningsreform på et tidspunkt, hvor både de kommunale opgaver og den kommunale struktur muligvis står foran omfattende ændringer.

Det er sådan set baggrunden for, at vi tager det her i to tempi: et betydeligt skridt frem nu for meget målrettet at løse nogle problemer, som jeg erkender eksisterer, problemer, som den tidligere regering har efterladt en række kommuner i, og så en anden fase, som vi er i stand til at konkretisere på det tidspunkt, hvor vi konkluderer på Strukturkommissionens arbejde, hvor vi ved, hvad det er for en opgavefordeling, vi skal have fremadrettet i det her samfund, imellem hvilke aktører disse opgaver skal fordeles. Det er man jo, præcis med de argumenter, som fru Marianne Jelved gjorde gældende, nødt til at have en viden om.

Jeg er glad for at kunne konstatere, at der er opbakning til den linje. Jeg stiller mig naturligvis til rådighed for det videre arbejde i Folketingets Kommunaludvalg og svarer på alle de spørgsmål, der skal besvares i den forbindelse, for at det flertal, der antydningssvis manifesterede sig her i debatten i dag, også kan manifestere sig, når vi rammer tredjebehandlingen.

(Kort bemærkning).

**Ole Stavad (S):**

Ja, man må jo desværre konstatere, at reglerne for folketsmedlemmer ikke tidsmæssigt er til, at man kan imødegå de mange mærkelige udsagn, som lød så smukt fra indenrigsministeren.

Ministeren siger, at vi jo ikke har en veldefineret beskrivelse af, hvad en udligningsreform er. Nej, for det har indenrigsministeren nu to gange forhindret Folketinget i at komme i besiddelse af, først umiddelbart efter sin tiltræden som indenrigsminister, hvor den daværende regering havde sat Finansieringsudvalget til at komme med et gennemarbejdet forslag ved udgangen af 2001 eller ved begyndelsen af 2002.

Ministeren sagde, at det ikke var stort nok, og derefter fjernede han det arbejde, der var lavet, og satte et nyt i gang. Umiddelbart før man skul-

le komme med en betænkning, der skulle afleveres til Folketinget og offentligheden, forhindrede ministeren endnu en gang, at Finansieringsudvalgets arbejde kunne tilgå Folketinget som, om man så må sige, grundlaget for at diskutere det her, og man gennemførte så en tofase. Og den fase, vi diskuterer her, er der intet nyt i. Den fase, vi diskuterer her, er alene en forlængelse af regler, som vi i alt væsentligt lever under i 2003, bortset fra at man stjæler 161,9 mio. kr. fra kommunerne.

Kl. 19.15

(Kort bemærkning).

**Arne Toft (S):**

Det er stærke ord, ministeren bruger om hyklerisk tale. Jeg vil godt sige, at mens jeg var formand for Det Skæve Danmark, repræsenterede jeg Det Skæve Danmark, da repræsenterede jeg ikke Socialdemokratiet. Jeg udtalte mig som formand for Det Skæve Danmark. Jeg ved ikke, hvad den nuværende formand, som er Venstremand, udtaler sig som.

Jeg tror, at i de 110 kommuner, der var, dengang jeg var formand – det er cirka det samme antal nu – er der nogle, der er meget tilfredse, og der er nogle, der er mindre tilfredse. Jeg havde bare, synes jeg, den opgave, at jeg repræsenterede de 110 kommuner.

Så vil jeg sige: Hvis ministeren mener, at det, man gør her, ikke er aftalebrud, hvorfor skrev ministeren så ikke det ind, da man lavede aftalen? Jeg tror da, KL regner med, at det, ministeren skrev ind, er det, der gælder. Ministeren står her på talerstolen og lader, som om det altid har været meningen, at vi skulle have en første etape, og at vi skulle have en anden etape.

Jeg tror, at det, rigtig mange kommuner havde forventet, var, at man fik en udligningsreform, således at man én gang for alle for alvor fik konstateret, om man var i stand til at klare sig som kommune. Hvis man ikke var det, så tror jeg, mange kommuner ville erkende, at så var en ny struktur nødvendig. Men nu er jeg bange for, at man ikke når første fase. Man får anden fase først.

(Kort bemærkning).

**Marianne Jelved (RV):**

Jeg vil gerne gøre ministeren opmærksom på, at SR-regeringen var fuldt ud klar over, at der var problemer med udligningsordningen. Det var faktisk derfor, vi nedsatte et finansieringsudvalg

og fik det arbejde sat i gang. Det var bl.a. også af hensyn til de vanskeligt stillede kommuner.

Men så kommer der altså valg, ændringer osv., så jeg vil meget gerne afvise den beskyldning, at SR-regeringen ikke interesserede sig for de vanskeligt stillede kommuner. Det gjorde vi faktisk, og vi havde i sinde at løse det problem.

(Kort bemærkning).

**Indenrigs- og sundhedsministeren** (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen jeg kan fuldt ud bekræfte, at SR-regeringen interesserede sig for de vanskeligt stillede kommuner. Det gav sig i 2002 udslag i, at man målrettet gav en bevilling på 265,4 mio. kr. til den type kommuner.

Jeg konstaterer så bare, at den nye regering har en interesse af et lidt større omfang, idet vi sidste år, altså for indeværende år, gav en tilsvarende bevilling på 453,9 mio. kr., og det er sådan set et beløb i den størrelsesorden, som forslaget her lægger op til løftes yderligere til 0,5 mia. kr. Så interesse er der da alle steder fra, men interessen fra den nuværende regering giver altså et større udslag, hvis vi måler det i klingende mønt.

Til hr. Arne Toft: Så går jeg ud fra, jeg kan jo ikke vide det med sikkerhed, men jeg vil tro, at vedtægtsgrundlaget og det organisatoriske grundlag for Det Skæve Danmark vel formentlig er det samme nu, som det var dengang, og derfor føler jeg mig helt tryk ved, at hr. Arne Toft engang har udtrykt sig på vegne af netop Det Skæve Danmark, og at den nye formand for Det Skæve Danmark tilsvarende har udtrykt sig på vegne af Det Skæve Danmark.

Så gør jeg bare opmærksom på den afgrundsdybe forskel i vurderingen af den måde, som den tidligere regering kontra den nuværende regering har håndteret spørgsmålet om en målrettet, kan man sige, reparation af udligningsmekanismerne i forhold til de vanskeligt stillede kommuner på. Sådan er det.

Så siger hr. Arne Toft, at jeg får det til at lyde, som om det hele tiden har været tanken, at det her skulle introduceres i faser. I det omfang, jeg får det til at lyde sådan, undskylder jeg. Så er jeg simpelt hen kommet til at lyde for overbevisende i min argumentation. Det har ikke været min hensigt.

Det er klart, at regeringen har ønsket at signalere over for kommunerne, at vi har vilje til at reparere på de mangler, der er i udviklingssystem-

et. Det var vi positivt besjælet af, da vi indgik økonomiaftalen sidste år.

Der er så sket det, at vi jo – i øvrigt med bred opbakning fra Folketingets politiske partier – har underkastet hele opgavefordelingen i den kommunale sektor, også i den statslige forvaltning, et grundlæggende eftersyn. Og i det lys tager vi det så i to tempi.

Nu lyser den røde lampe, så jeg kan ikke udbyde det synspunkt yderligere, hvis jeg samtidig skal respektere – det skal man jo – ikke kun aftaler, men også Folketingets taletid.

Kl. 19.20

**Tredje næstformand** (Kaj Ikast):

Der kommer nye muligheder, minister.

Så er det først hr. Ole Stavad.

(Kort bemærkning).

**Ole Stavad** (S):

Ministeren opgør interesse for de vanskeligst stillede kommuner i en pulje og siger: SR-regeringen gav, den nuværende regering giver.

Hvis jeg læser dette lovforslag rigtigt, giver den nuværende regering nul. Det fremgår endda af lovforslaget, at det bidrag, som den nuværende regering aftalte med Kommunernes Landsforening sidste år på 161,9 mio. kr., tager man nu tilbage. Så det er alene venlighed på kommunernes, de samlede kommuners vegne, man udråber sig på her.

Dertil kommer, må jeg sige til ministeren, at jo smallere man laver den ramme, man forhandler økonomi inden for med kommunerne, jo større bliver reparationsbehovet for dem, der har det svært. Og ministeren kan slå efter: Der er aldrig nogen sinde under SR-regeringen indgået en aftale med en så smal økonomisk ramme som den, der blev indgået sidste år for 2003. Og så har de ikke engang fået økonomi til at udfylde den, kun ca. halvdelen har de haft råd til at bruge.

Jeg tror, oplevelsen ude i det virkelig liv i kommunerne er meget anderledes end det billede, ministeren tegnede af regeringens venlighed.

(Kort bemærkning).

**Arne Toft** (S):

Jeg tror også, at det billede, som ministeren tegnede af regeringens godhed, jo så burde udmønte sig i, at kommunerne har råd til noget mere over for børnene, de ældre og skolerne, når man nu er så gavmild, som man giver udtryk for.

Så vil jeg godt sige – og det tror jeg også ministeren er klar over – at lige så vel som KL mener, at det her er aftalebrud, så mener Det Skæve Danmark også, at det er aftalebrud.

(Kort bemærkning).

**Indenrigs- og sundhedsministeren** (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg skal gøre det ganske kort. Jeg kan blot, idet jeg henviser til hr. Ole Stavads eget indlæg fra talerstolen her for kort tid siden, bekræfte, at hr. Ole Stavad ikke læser forslaget rigtigt med den udlægning, som hr. Ole Stavad her giver udtryk for.

Argumenterne flytter sig jo hele tiden. Altså de herrer må blive enige om, hvad det er for et slag, der kæmpes. Den ene kamp går på udligningsreformen, der blev væk. Lad os få noget mere udligning. Og så fører man samtidig en kamp, der går på, at når vi laver en udligning, for det er jo reelt udtryk for udligning at skrælle et lag af hos alle 271 kommuner for at opsamle økonomi nok til, at man målrettet kan give ressourcerne til dem, der mangler, når vi så gør det, så stjæler vi. Altså hvis man lægger den definition til grund, er vi jo altså under anklage for ikke at stjæle nok. Det hænger simpelt ikke sammen. Det er cirkulær argumentation.

Det, vi gør her, er meget, meget målrettet at reservere økonomi til de kommuner, som har det vanskeligst, nemlig en ramme på 0,5 mia. kr. Det kan man i princippet gøre på mange måder. Enten kunne man køre en eller anden udligningsmekanisme på det hele, der ville føre frem til, at den vanskeligst stillede, den *vanskeligst* stillede kommune stod tilbage med et beløb. Eller også kan man gøre det, vi gør her, nemlig at skrælle et tyndt lag hele vejen og så meget målrettet sørge for, at pengene kommer de kommuner til gode, der har det største behov.

Man kan sige det på den måde, at hvis de vanskeligst stillede kommuner skulle tilgodeses i samme omfang, som vi gør det her, gennem almindelige udligningsmekanismer, så skulle vi lave ganske gevaldige omstillinger i udligningsmekanismerne, der ville have konsekvenser i alle landets kommuner. Så det her er altså udligning. Det er mere målrettet. Det har en ganske voldsom positiv effekt i forhold til de kommuner, der har det vanskeligst.

(Kort bemærkning).

**Ole Stavad** (S):

Jeg har tidligere udtrykt min uforbeholdne beundring for ministerens retoriske evner, og jeg er helt overbevist om, at den dag ministeren ikke længere er minister, så kan han, hvis ikke der er andet, blive tryllekunstner.

Kl. 19.25

Jeg vil godt spørge ministeren: Er det ikke rigtigt, at i det lovforslag, som jeg står med her, som er fremsat af indenrigs- og sundhedsministeren, L 187, står der, at der er 161,9 mio. kr., der således har været finansieret af staten, og at det, ministeren foreslår, er, at de 161,9 mio. kr. fremover skal finansieres af kommunerne selv?

Det er jo det, ministeren sagde at jeg læste forkert. Hvis det er sådan, at jeg læser det forkert, vil jeg da meget, meget gerne sige undskyld til ministeren, for så har vi da ført en diskussion på et forfejlet grundlag.

Men hvis det er sådan, at jeg læser det rigtigt, at de 161,9 mio. kr. således har været finansieret af staten og ikke fremover skal finansieres af kommunerne, så lad mig få det at vide. Er der lavet en fejl i lovforslaget? Det kan ske for den bedste, det tilgiver jeg gerne, hvis bare vi kan redde pengene.

**Tredje næstformand** (Kaj Ikast):

Ja, det forlænger ikke taletiden at vende ryggen til.

(Kort bemærkning).

**Indenrigs- og sundhedsministeren** (Lars Løkke Rasmussen):

Hverken hr. Ole Stavad eller jeg eller andre er jo i stand til at opgøre størrelsen af det bloktilskud, som staten udmelder til landets kommuner, før vi senere i dette forår har ført og afsluttet økonomiforhandlinger med landets kommuner. Sådan er det.

Jeg er altså nødt til at holde fast ved, at det, vi søger at lovregulere her, ikke er spørgsmålet om, hvilket særligt statsligt engagement der skal være i forhold til en bestemt type kommuner. Det, vi lovgiver om her, er sådan set udligning og finansiering, det er, hvilke spilleregler der skal være, kan man sige, mellem kommunerne, der gør, at fra dem, som meget har, gives til dem, der mindre har. Vi er sådan set under anklage for ikke at tage nok, og det er jo dér, at retorikken bliver hul og argumentationen falder fra hinanden.



Jeg må fastholde over for hr. Ole Stavad – som øjensynlig nu har tabt interessen for debatten – at det, vi gør her, er meget målrettet at skabe et råderum, der kan stilles til rådighed for de kommuner, der har det vanskeligst. Det er jo det, vi skal bedømmes på, ikke på, hvilken overskrift vi giver det, om vi kalder det udligningsreform light eller udligningsreform noget andet.

Det her er et stykke virkelig politik, hvor vi sørger for, at de kommuner, der har det vanskeligst, får en målrettet donation leveret af de kommuner, der har det mindre vanskeligt, eller de kommuner, der har det bedst. Det er essensen af udligningen. Jeg forstår ikke, at vi kritiseres for det.

Jeg håber, som andre ordførere også har givet udtryk for det, at når vi tager hul på det egentlige udvalgsarbejde, vil man også i Socialdemokratiet besinde sig og yde sit bidrag til, at også de vanskeligst stillede kommuner kan få et sikkert budgetteringsgrundlag, sådan som der er lagt op til det her, så vi undgår det, som den tidligere regering var under anklage for, nemlig at de beløb, der falder ned i de vanskeligst stillede kommuner, er trukket ud i en tombola afhængigt af hårfarven på dem, der bor i den pågældende kommune.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

### Afstemning

#### Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

### Meddelelser fra formanden

#### Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 26. marts 2003, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 19.29